

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

ปริญญานิพนธ์
ของ
ทิพวรรณ ขาวใส

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

362,293

ท478ป

จ.3

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

บทคัดย่อ

ของ

ทิพวรรณ ขาวใส

26 ส.ค. 2548

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

พฤษภาคม 2548

11 271520

ทิพวรรณ ขาวใส. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 และ 2* ปรินญา นิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. พรสุข หุ่นนิรันดร์ อาจารย์ ดร. ทรงพล ดังนี้.

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าและการคบเพื่อน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าและการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า และศึกษาปัจจัยที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำนวน 420 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าอยู่ในระดับดี
2. นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าและการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน
3. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าและการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน
4. การศึกษาครั้งนี้ ไม่พบตัวแปรใดสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

FACTOR AFFECTING METHAMPHETAMINE PREVENTIVE BEHAVIORS OF
MATHAYOMSUKSA 1-3 STUDENTS IN SCHOOLS UNDER OFFICE OF
THE BASIC EDUCATION COMMISSION LOPBURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
TIPPAWAN KHAWSAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Health Education
at Srinakharinwirot University

May 2005

Tippawan khawsai. (2005). *Factor Affecting Methamphetamine Preventive Behaviors of Mathayomsuksa 1-3 Students in Schools Under Office of The Basic Education Commission Lopburi Provice*. Master thesis, M.Sc. (Health Education). Bangkok : graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Pornsuk Hunnirun, Dr. Songpol Tornee.

The purpose of this study were to study and compare the methamphetamine preventive behaviors of mathayomsuksa 1-3 students in schools under Office of the Basic Education Commission Lopburi Provice. The studied variable were sex, with difference in their year of studying gained, money for expense, information of methamphetamine preventive, friends, methamphetamine preventive knowledge, methamphetamine preventive attitude, self efficacy, the achievement motive future orientation and self control. The prediction of methamphetamine behaviors was also studied.

The sample in this study were 420 mathayomsuksa 1-3 students. They were selected by multistage random sampling. Data were collected from the questionnaires . Percentages, arithmetic mean, standard deviations, T - test, F - test, Pearson product moment correlations coefficient and multiple regression analysis were used to analyze the data.

The results were as follows :

1. The students in mathayomsuksa 1-3 had high level of methamphetamine behaviors.
2. The students with different sex, with different in their year of studying gained, money for expense, information of methamphetamine preventive and

friends had no significant difference in methamphetamine preventive behaviors in mathayomsuksa 1-3 students.

3. Methamphetamine preventive knowledge, attitude, self efficacy, the achievement motive future orientation and self control had no positively correlated with methamphetamine preventive behaviors.

4. No factors could predict the methamphetamine preventive behaviors.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

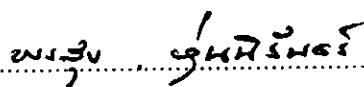
ของ
นางสาวทิพวรรณ ขาวใส

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

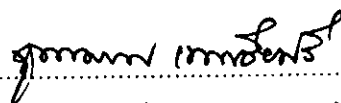


.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่ 19 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรสุข หุ่นนรินทร์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ทรงพล ต่อนี้)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ จุฑามาศ เทพชัยศรี)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัส ปัทมภาสพงษ์)

ประกาศ คุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นจันทร์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี้ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธาดา วิมลวัตรเวที ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักขณา ยอดกลกิจ อาจารย์อมรา กันยวิมล อาจารย์वासนา วราภักดิ์ และคุณवासนา แหนจอณ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัส ปัทมภาสพงษ์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ โดยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเบิ้ม ขาวใส ที่ส่งกลับไปแล้วที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอมาเมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่และคุณแม่วิเชียร ขาวใส ที่คอยดูแลผู้วิจัยและสนับสนุนเกี่ยวกับทุนการศึกษาและกำลังใจสำคัญจากครอบครัว

ขอขอบคุณ ผู้ร่วมงานทุกท่านทั้งจากโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์และ โรงพยาบาลลพบุรีที่ได้คอยให้คำแนะนำ และสละเวลาช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่มีได้เอ่ยนาม ได้ให้ความช่วยเหลือ ร่วมใจ ร่วมคิด ผลักดันทำให้เกิดงานวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่เวที แต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ทิพวรรณ ขาวใส

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	6
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	11
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	12
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องค้นคว้า.....	13
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	13
	แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม.....	13
	แนวทางการป้องกันการเสพติด.....	18
	ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า.....	23
	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด.....	29
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	45
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	45
	งานวิจัยในประเทศ.....	46
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	49
	การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	49
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	50
	ลักษณะของเครื่องมือ.....	50
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	51
	เกณฑ์ในการให้คะแนนและการแปลความหมาย.....	52
	การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3(ต่อ) การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	80
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	80
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	80
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	81
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	85
อภิปรายผล.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก.....	104
ภาคผนวก ข.....	113
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	124

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาจำแนกตามชนิดยาเสพติดหลักปี 2539-2545.....	1
2	จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดทั่วประเทศปี 2545 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	2
3	แสดงสาเหตุสำคัญที่ใช้ยาเสพติด.....	3
4	ผู้เข้ารับการบำบัดตามภาคที่อยู่ในปัจจุบันปี 2545	
5	ขั้นตอนการปฏิบัติเสพยาบ้า.....	19
6	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร.....	68
8	จำนวนร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา.สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานพื้นที่การศึกษา ลพบุรีเขต 1 และ 2จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกัน ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าและพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า.....	70
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับตัวแปรความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน การเสพยาบ้าเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตน ในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการ เสพยาบ้ามุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า.....	72
10	แสดงจำนวนคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า จำแนกตามเพศระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าและการคบเพื่อน.....	73
11	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนัก งานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 และ 2 จำแนกตามเพศ.....	75

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

12	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานพื้นที่การศึกษา ลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามรายได้ที่นักเรียนได้รับ.....	75
13	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานพื้นที่ การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกการคบเพื่อน.....	76
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2.....	76
15	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตน ในการป้องกันการเสพยาบ้าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2.....	77

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	12
2 ความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและ ความคาดหวังที่จะเกิดขึ้น.....	41
3 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในความสามารถของตนเองและ ความคาดหวังในผลลัพธ์ที่กระทำ.....	42

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัญหายาเสพติดนับว่าเป็นปัญหาที่ประเทศต่างๆกำลังประสบอยู่ในขณะนี้ โดยก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ประเทศชาติและสังคม ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังประสบปัญหานี้เช่นเดียวกันซึ่งทางภาครัฐบาลและหน่วยงานเอกชนได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหานี้โดยมีนโยบายรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติดด้วยวิธีต่างๆ รวมทั้งการออกกฎหมายควบคุมและปราบปรามสิ่งเสพติด แต่ปัญหานี้มิได้ลดลงในทางตรงกันข้ามกลับทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นโดยส่งผลเสียแก่ตัวผู้เสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจและสังคมทำให้เกิดปัญหาอื่นๆเช่น ปัญหาด้านอาชญากรรม,ปัญหาการลักลอบซื้อขายยาเสพติด ปัญหาด้านอุบัติเหตุ โดยส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศชาติ ยาเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่ในปัจจุบันนี้ คือ ยาบ้า ซึ่งเป็นยาเสพติดที่มีโทษทางกฎหมายสูงสุดเช่นเดียวกับเฮโรอีน ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ประเภทที่ 1 (สำนักงาน ป.ป.ส. 2542 : 213 - 216) จากรายงานข้อมูลผู้เข้ารับการรักษาเสพติดจำแนกตามชนิดของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2538-2545 พบว่า จำนวนผู้เข้ารับการรักษาเสพติด เช่น เฮโรอีน (ผงขาว) สารระเหย ผื่น กัญชา มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ผู้เข้ารับการรักษาการเสพติด ยาบ้า กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงปี 2542-2545 ที่มีจำนวนสูงกว่าผู้เสพที่บำบัดเฮโรอีน ดังปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้เข้ารับการรักษาบำบัดรักษาจำแนกตามชนิดยาเสพติดหลัก ปี พ.ศ. 2539-2545

ชนิดยาเสพติด	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545
เฮโรอีน	33,746	24,728	21,732	15,757	14,758	12,758	10,377
ยาบ้า	4,306	10,024	14,529	16,134	19,253	23,621	21,165
สารระเหย	801	1,041	725	712	597	675	860
ผื่น	2,307	2,376	2,214	2,508	2,498	2,960	3,930
กัญชา	482	522	336	430	445	610	682
อื่นๆ	129	149	135	2,793	4,062	1,463	2,884
รวม	41,501	38,840	39,671	38,334	41,613	45,087	42,337

ที่มา : สำนักงาน ป.ป.ส. (2545). เอกสารประกอบการบรรยายสถานการณ์ยาบ้า. หน้า 1

จากตาราง 1 แสดงว่าในช่วงปี พ.ศ. 2542-2544 จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ยาบ้ามีแนวโน้มสูงขึ้นกว่ายาเสพติดชนิดอื่น เช่น เฮโรอีน สารระเหย ฝิ่น และกัญชา โดยจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ยาบ้าปี 2539 มีจำนวน 4,306 คน เพิ่มขึ้นเป็น 21,165 คน ในปี 2545 และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ

เมื่อมีการเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบำบัดรักษาทั่วประเทศปี 2545 โดยพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ยาบ้าจะได้รับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังปรากฏตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2545
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน/คน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	13,430	32.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	13,512	33.00
อาชีวศึกษา (ปวช.)	3,585	8.75
มัธยมศึกษาตอนปลาย	5,091	12.43
อื่นๆ	5,342	13.02
รวม	40,950	100.00

ที่มา : สำนักงาน ป.ป.ส. (2545). เอกสารประกอบการบรรยายสถานการณ์ยาบ้า หน้า 2

จากตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติดในปี พ.ศ.2545 พบถึงร้อยละ 33.00 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นวัยที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น โดยปกติวัยนี้อยู่ในช่วงวัยอยากรู้อยากเห็น และอยากรทดลอง ต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน มีพฤติกรรมลอกเลียนแบบ จากการศึกษาของ ปยารี พิริยะอุดมพร (2543 : 128) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดนนทบุรีพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติด ยาบ้าอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ส่วนการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า อยู่ในระดับพอใช้ และผลการศึกษาของ วิชาญดา พรพรรษาวิจิต (2543 : 71) โดยศึกษาปัจจัยทางสังคมบางประการที่เกี่ยวกับการเสพยาบ้าของเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กและเยาวชนขาดความเอาใจใส่ ความใกล้ชิดและขาดการดูแล ตลอดจนขาดการให้ความรู้ในเรื่องยาบ้าที่ถูกต้อง สาเหตุของการติดสารเสพติด พบว่า ส่วนหนึ่งเกิดจากครอบครัวยุติบิตามารดาไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน จากข้อมูลของสำนักงาน

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดพบว่า สาเหตุของการใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่เกิดจากการทดลองใช้มากกว่าสาเหตุอื่นดังปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 แสดงสาเหตุสำคัญที่ใช้ยาเสพติด

สาเหตุ	จำนวน	
	คน	ร้อยละ
เพื่อนชวน	11,459	26.83
อยากทดลอง	20,026	46.89
เพื่อความสนุกสนาน	2,871	6.72
ทำให้หายป่วย	1,706	3.99
มีเรื่องไม่สบายใจ	2,879	6.74
ช่วยงานอาชีพ	2,737	6.41
อื่นๆ	1,028	2.41
รวม	42,706	100.00

ที่มา : สำนักงาน ป.ป.ส. (2545). เอกสารเผยแพร่. หน้า 2

จากตาราง 3 แสดงสาเหตุการใช้สารเสพติด พบว่า นักเรียน/นักศึกษา ใช้ยาเสพติด เพราะอยากทดลองใช้คิดเป็นร้อยละ 46.89 สาเหตุรองคือเพื่อนชักชวน คิดเป็นร้อยละ 26.83 และสาเหตุอื่นเช่น เพื่อความสนุกสนาน ทำให้หายป่วย มีเรื่องไม่สบายใจ ช่วยอาชีพ และอาจสืบเนื่องมาจากปัญหาในครอบครัว ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาการเข้าสังคมหรือการคบหาเพื่อนเป็นต้นจากการศึกษาของ หนึ่งหทัย กอปรศรีสวัสดิ์ (2542 : 133) พบว่า เยาวชนเพศชายได้รับการบำบัดในคลินิกยาเสพติด 1 วัดธาตุทองมากกว่าเพศหญิงเพราะว่าในสังคมไทยนั้นเพศหญิงถูกจำกัดในด้านการปฏิบัติตามประเพณีไทย และจากการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 123) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเสพสารเสพติดกับอิทธิพลจากเพื่อน พบว่า นักเรียนที่มีอิทธิพลจากเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการเสพสารเสพติดแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการปรับตัวตามค่านิยมเดียวกันภายในกลุ่มเป็นเรื่องปกติ ไม่ว่าจะเป็นแสดงพฤติกรรมทางบวกหรือลบก็ตาม ยาบ้าเป็นยาเสพติดที่กำลังแพร่ระบาดอย่างมาก โดยเฉพาะภาคกลาง เป็นภาคที่พบปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้า ดังปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 ผู้เข้ารับการรักษาตามภาคที่อยู่ในปัจจุบัน ปี 2545

ภาค	จำนวน	
	คน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	9,352	21.59
ภาคกลาง	14,227	32.85
ภาคเหนือ	11,109	25.65
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,775	8.72
ภาคใต้	4,705	10.86
ต่างประเทศ	142	0.33
รวม	43,310	100.00

ที่มา : สำนักงาน ป.ป.ส. (2545). เอกสารเผยแพร่. หน้า 3

จากตาราง 4 แสดงสัดส่วนผู้เข้ารับการรักษายาบ้าจำแนกตามภาคที่อยู่ในปัจจุบันพบว่า ภาคกลางมีสัดส่วนของการแพร่ระบาดสูงสุดถึงร้อยละ 32.85 จังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลางตั้งอยู่ทางทิศเหนือของกรุงเทพมหานคร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 153 กิโลเมตร (สมัย สุทธิธรรม. 2539 : 25) ลพบุรีเป็นจังหวัดที่มีสถานศึกษาจำนวน 403 แห่งพบว่าสถานศึกษาที่มีปัญหายาเสพติด จำนวน 80 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.75 โดยยาเสพติดที่ใช้กันมากเรียงลำดับดังนี้ คือ ยาบ้า, สารระเหย, ยากล่อมประสาท และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนนักเรียนใช้สารเสพติดยาบ้ามากที่สุด(สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี : 2544) ยาบ้าแพร่ระบาดมากในเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้นปัญหายาบ้าควรที่จะได้รับการแก้ไขและหาแนวทางป้องกัน และการที่บุคคลจะเลือกพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้า นั้น ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลเองที่จะเลือกตัดสินใจในการกระทำพฤติกรรม ตามที่แบนดูรา (Bandura ; 1997 : 78 - 80) ได้เสนอว่าปัจจัยที่ทำให้บุคคลตัดสินใจกระทำ คือการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Perceived Self-Efficacy) โดยที่บุคคลนั้นได้ประเมินความสามารถของตนเองในการกระทำพฤติกรรมนั้นๆ การรับรู้ความสามารถตนเองในระดับสูงสามารถหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมได้ จากการศึกษาของ ฮาอะกาและสจวร์ต (Haaga & Stewart. 1992 : 28-29) โดยศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงจากการหันกลับมาสูบบุหรี่ซ้ำ พบว่า การรับรู้ความสามารถตนเองควรจะมีระดับสูงเพื่อหลีกเลี่ยงการหันกลับมาสูบบุหรี่ซ้ำ นอกจากนั้นการมีเจตคติที่ไม่ถูกต้องอาจส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเสพยาบ้าได้มากขึ้น โดยนักเรียนมีความรู้เรื่องยาบ้า ว่าเป็นยาอันตรายให้โทษแก่ผู้เสพ แต่ยังเข้าใจว่า

เมื่อเสพยาบ้าจะทำงานได้ดี สามารถผ่อนคลายอารมณ์ได้ และเมื่อเสพยาบ้าทำให้ลืมความทุกข์ใจต่างๆได้ (พรภัทรา จำเริญ. 2542 : 150) โดยจะเห็นได้ว่า นักเรียนยังมีเจตคติและความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง จึงทำให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาบ้ามากขึ้น ในระยะเวลาที่ผ่านมาหน่วยงานของทางภาครัฐและเอกชนได้ร่วมมือกันดำเนินการป้องกันปัญหาด้านยาเสพติดจนประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่อัตราของผู้ติดยายังไม่ลดลง

กระทรวงศึกษาธิการได้สนใจปัญหาการแก้ไขสารเสพติดในสถานศึกษาโดยได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อเอาชนะสารเสพติด (รวมพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะสารเสพติดในสถานศึกษา. 2545 : 32) ดังนั้นปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้าในกลุ่มนักเรียนเป็นปัญหาที่ควรได้รับการป้องกันและแก้ไข ในฐานะผู้วิจัยมีความเป็นห่วงใยในสุขภาพของนักเรียนเพราะได้เล็งเห็นถึงโทษของยาบ้าที่เกิดผลเสียแก่ร่างกายหลายระบบ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขตการศึกษาเขต 1 และ 2 เพื่อเป็นแนวทางการสร้างเสริมพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าในกลุ่มเยาวชนเพื่อให้มีอนาคตที่ดี และเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยจำแนกตามปัจจัยชีวสังคม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจิตลักษณะกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
4. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยชีวสังคมและปัจจัยจิตลักษณะต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อหาแนว ทางการป้องกันและจัดดำเนินงานโครงการทางด้านสุขศึกษาในโรงเรียน ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนมี 26 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 17,649 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 รวมนักเรียน 420 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการคำนวณกลุ่ม ตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane, 1967 : 886) เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านชีวสังคม ได้แก่

1.1 เพศ

1.2 ระดับชั้นปีที่ศึกษา

1.3 รายได้ที่นักเรียนได้รับ

1.4 แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

1.5 การคบเพื่อน

2. ปัจจัยด้านจิตลักษณะ ได้แก่

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

2.2 เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

2.3 ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด

2.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการป้องกันการเสพติด

2.5 การมุ่งอนาคตควบคุมตนในการป้องกันการเสพติด

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษา
ชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการป้องกันการเสพติด

หมายถึง การปฏิบัติหรือการแสดงออกของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3
โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 เพื่อให้สามารถหลีกเลี่ยงการเสพติด การคบเพื่อน มีทักษะ
การปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เสพติดในการป้องกันการเสพติดโดยพฤติกรรมการป้องกัน
การเสพติด สามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น

2. นักเรียน

หมายถึง นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่
1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรีเขตการศึกษาเขต 1 และ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ในงานวิจัย
นี้จะใช้คำว่า "นักเรียน"

3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด

หมายถึง กลุ่มตัวแปรที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการ
ป้องกันการเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางชีวสังคม ปัจจัยจิตลักษณะ

4. ปัจจัยชีวสังคม

หมายถึง ลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า ซึ่งประกอบด้วย

4.1 เพศ

หมายถึง คุณลักษณะทางเพศของนักเรียนที่เป็นเพศชายและหญิง

4.2 ระดับชั้นปีที่ศึกษา

หมายถึง ระดับชั้นปีของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ที่กำลังศึกษาแบ่งเป็นได้แก่

4.2.1 มัธยมศึกษาปีที่ 1

4.2.2 มัธยมศึกษาปีที่ 2

4.2.3 มัธยมศึกษาปีที่ 3

4.3 รายได้ที่นักเรียนได้รับ

หมายถึง รายได้ที่นักเรียนได้รับต่อหนึ่งวัน แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่

4.3.1 ต่ำกว่า 51 บาทต่อวัน

4.3.2 51 - 100 บาทต่อวัน

4.3.3 101- 150 บาทต่อวันบาทต่อวัน

4.4 แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

หมายถึง แหล่งที่นักเรียนรับสื่อข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับยาบ้า
การป้องกันการเสพยาบ้า มากที่สุด

4.4.1 บิดา มารดา หรือญาติ

4.4.2 ครู

4.4.3 เพื่อน

4.4.4 หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ นิตยสาร

4.4.5 โทรทัศน์ และ วิทยุ

4.5 การคบเพื่อน

หมายถึง การที่นักเรียนเคยมีเพื่อนสนิทแบ่งเป็นที่เสพหรือเคยเสพ

4.5.1 เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้า

4.5.2 ไม่เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้า

5. ปัจจัยจิตลักษณะ

หมายถึง ลักษณะภายในใจตัวนักเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ซึ่งประกอบด้วย

5.1 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

หมายถึง ข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือกฎเกณฑ์ต่างๆที่นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ได้เรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า สังเกตและประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด สามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.2 เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

หมายถึง ความรู้สึกเท่าที่ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการยอมรับของสังคมสามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.3 ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด

หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับระดับความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 สามารถวัดได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการเสพติดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

หมายถึง ความตั้งใจหรือความพยายามที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อป้องกันการเสพติดให้สำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 สามารถวัดได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.5 มุ่งอนาคตควบคุมตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคาดการณ์สำหรับอนาคต มีการวางแผนกำหนดเป้าหมายของนักเรียนในการป้องกันการเสพติดของตนเอง สามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

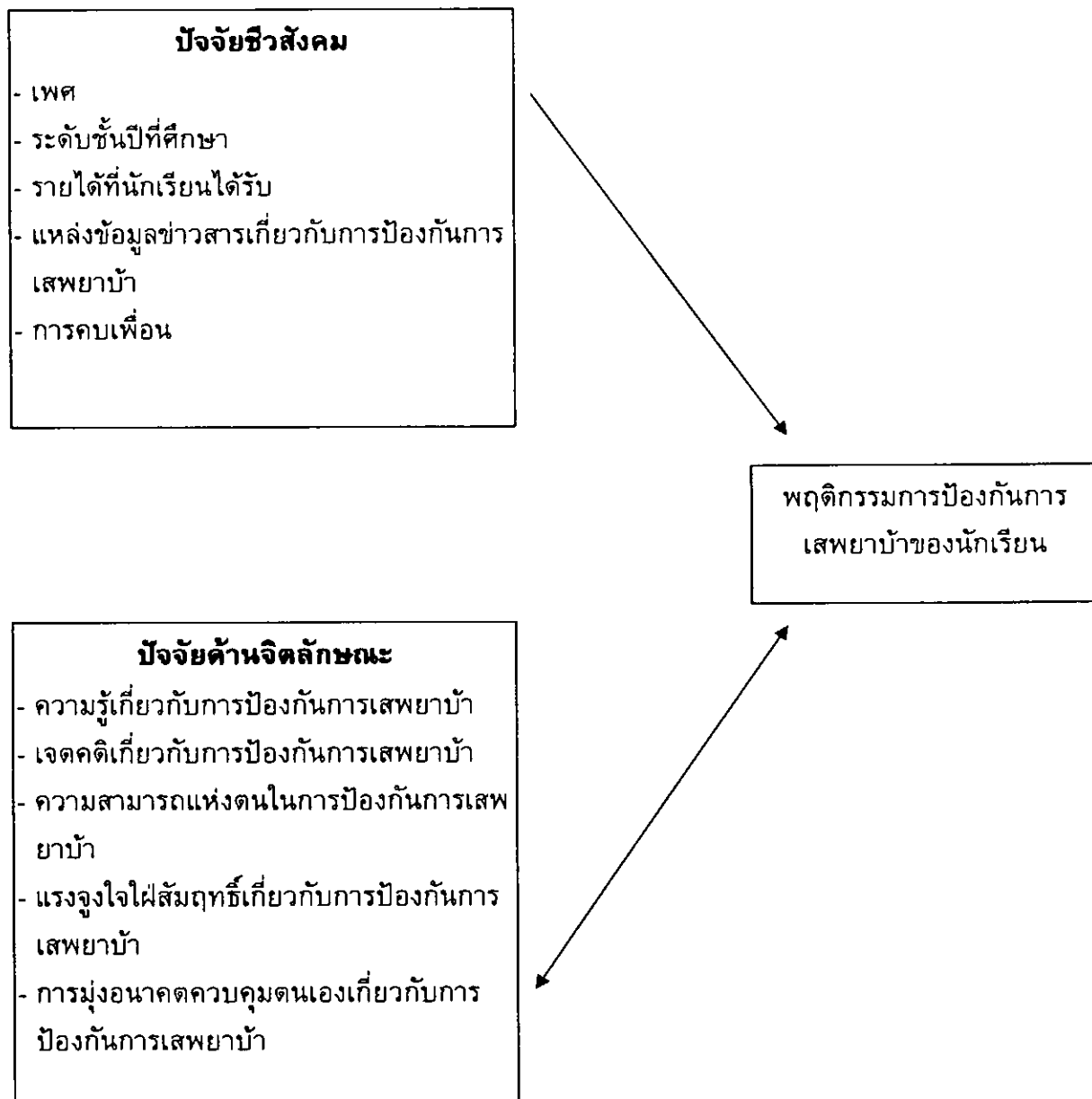
6. ยาบ้า

หมายถึง ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 เป็นวัตถุออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทโดยการเสพทางรับประทาน การเคี้ยว หรือการสูดดมทางจมูก

7. โรงเรียนสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

หมายถึง สถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรีโดยเป็นของรัฐบาล

กรอบแนวคิดในการวิจัย



สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ปัจจัยด้านชีวสังคมและปัจจัยด้านจิตลักษณะมีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยจำแนกตามตัวแปรดังนี้

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
6. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน
7. เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน
8. ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน
9. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน
10. การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน
11. ปัจจัยด้านชีวสังคม และปัจจัยด้านจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 และ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย
 - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า
 - 1.3 ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า
 - 1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 2.2 งานวิจัยในประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า

ความหมายของพฤติกรรม

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2535 : 97 - 101) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมของสิ่งมีชีวิต ที่สามารถสังเกตได้หรือไม่ได้ ที่อยู่ภายในหรือมีการแสดงออกมภายนอก โดยแบ่งเป็นพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก โดยที่พฤติกรรมภายในเป็นกิจกรรมที่เกิดจากการทำหน้าที่ของสมองโดยรวม สะสม และสั่งการ ส่วนพฤติกรรมภายนอก หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาในรูปของทางวาจา การกระทำทางต่างๆ ให้บุคคลอื่นได้เห็น เพื่อสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในสังคม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2539 : 155-185) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำของมนุษย์ทุกประเภท โดยที่สามารถสังเกตได้หรือไม่ได้แต่สามารถวัดได้ด้วยความรู้สึก ความนึกคิด ความเชื่อ

เฉลิมพล ดันสกุล (2543 : 2) ให้ความหมายของพฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลนั้นได้แสดงออกมาให้เห็น และกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล โดยอาจไม่สามารถสังเกตเห็นได้ แต่รับรู้โดยประสาทสัมผัส โดยแบ่งพฤติกรรม ออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) คือกิจกรรมและการกระทำที่เกิดขึ้นแล้วสามารถสังเกตได้โดยตรง

และพฤติกรรมภายใน (Covert behavior) คือกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในใจของบุคคล โดยไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง

โกลเดนสัน (Goldenson.1984 : 90) ให้ความหมายของพฤติกรรม หมายถึง เป็นการกระทำหรือกิจกรรมของบุคคลโดยการกระทำอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผ่านการวิเคราะห์มาแล้วหรือบางครั้งเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยา หรือการกระทำที่สิ่งมีชีวิตแสดงออกมาทั้งภายในและภายนอกโดยให้บุคคลอื่นสามารถมองเห็นได้ด้วยประสาทสัมผัสหรือไม่อาจสังเกตได้อย่างชัดเจน

ประเภทของพฤติกรรม

อารีย์ พันธุ์ณี (2534 : 15 - 16) ได้แบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ชนิดดังนี้คือ

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้จากภายนอก มี 2 ลักษณะคือ

1.1 พฤติกรรมแบบโมลาร์ (Molar) เป็นพฤติกรรมหน่วยใหญ่ที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือและตรวจสอบ เช่น การเคลื่อนไหวของร่างกาย ได้แก่ การเดิน ยืน หัวเราะ เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมแบบโมเลกูลาร์ (Molecular) เป็นพฤติกรรมหน่วยย่อยที่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกต เช่น การเต้นของหัวใจ ความดันโลหิต การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การไหลเวียนโลหิต กระแสประสาท เป็นต้น

2. พฤติกรรมภายใน (Covert behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลมีอยู่ในใจตนเอง โดยที่บุคคลอื่นไม่สามารถรับรู้ได้ ถ้าไม่บอกหรือแสดงออกมาให้เห็น เช่น ความรู้สึก ความคิด การตัดสินใจ เป็นต้น

ความหมายของพฤติกรรมสุขภาพ

ธนวรรณ อัมสมบูรณ์ (2532 : 11 - 15) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อสุขภาพของบุคคลนั้นหรือบุคคลอื่นๆ การกระทำและงดเว้นในสิ่งที่เป็นผลดีและผลเสียต่อร่างกาย

สรศักดิ์ ดวงคำสวัสดิ์ (2538 : 67) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพซึ่งเกิดขึ้นภายใน (Covert behavior) และเกิดขึ้นภายนอก (Overt behavior) พฤติกรรมสุขภาพจะรวมถึงการปฏิบัติที่สังเกตได้ และการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่สังเกตไม่ได้ แต่สามารถวัดได้ว่าเกิดขึ้นโดยเครื่องมือต่างๆ เข้าวัดหรือ

สัมผัส เช่น การเต้นของหัวใจ การบีบตัวของลำไส้โดยพฤติกรรมนี้เป็นปฏิกิริยาที่อยู่ภายในร่างกายแต่ ด้านความคิด ความรู้สึก เป็นพฤติกรรมภายในไม่สามารถสัมผัสหรือวัดได้ ส่วนพฤติกรรมภายนอกเป็นพฤติกรรมที่กระทำให้อื่นเห็น เช่น การเดิน หัวเราะ การพูด โดยทำให้บุคคลอื่นสามารถสังเกตเห็นได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2532 : 155) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง กิจกรรมที่มนุษย์กระทำโดยสามารถสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม พฤติกรรมสุขภาพบางอย่างเป็นสิ่งที่เกิดภายในตัวบุคคลสังเกตโดยตรงนี้ไม่ได้ แต่สามารถวัดโดยใช้ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก เป็นต้น

กู๊ด (Good. 1973 : 55 - 56) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกเกี่ยวกับสุขภาพ โดยพฤติกรรมสุขภาพนี้เป็นการปฏิบัติที่สามารถสังเกตได้และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในที่ไม่สามารถสังเกตได้ แต่สามารถวัดได้

กอลแมน (Glanz. Lewiz and Rimer. 1997 : 9-10 ; citing Gochman. 1982 *Health Behavior Emerging Research* p. 167-174) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมสุขภาพ หมายถึงคุณสมบัติหรือลักษณะต่างๆของบุคคล เช่น ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม การรับรู้ ความรู้สึก รวมถึง ภาวะทางอารมณ์ ลักษณะอุปนิสัย พฤติกรรมการแสดงออก การปฏิบัติที่มีความสัมพันธ์กันเชื่อมโยงให้เกิดการมีภาวะสุขภาพที่ดี

หทัย ชิดานนท์ (2540 : 15) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติใดๆของปัจเจกบุคคล ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะทางสุขภาพ ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งล้วนแต่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลทางด้านสุขภาพ โดยอาศัย ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพเพื่อให้มีภาวะที่ดีทางด้านสุขภาพ

ประเภทของพฤติกรรมสุขภาพ

แนวคิดของพฤติกรรมสุขภาพ แบ่งออก 3 ประเภท (ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ สวิง สุวรรณ. 2534 : 86) ดังนี้คือ

1. พฤติกรรมการป้องกันโรค (Preventive health behavior) หมายถึง การปฏิบัติของบุคคลเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคขึ้น ได้แก่ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การไม่สูบบุหรี่ การคาดเข็มขัดนิรภัยเมื่อขับขีรถยนต์ เป็นต้น

2. พฤติกรรมเมื่อเจ็บป่วย (Illness behavior) หมายถึง การปฏิบัติที่บุคคลกระทำเมื่อมีอาการผิดปกติ ได้แก่ การเพิกเฉย การถามเพื่อนฝูงเกี่ยวกับอาการของตน การแสวงหาการรักษาพยาบาล การหลบหนีจากสังคม เป็นต้น

3. พฤติกรรมเมื่อรู้ว่าตนเป็นโรค (Sick-role behavior) หมายถึง การปฏิบัติที่บุคคลกระทำหลังจากได้ทราบผลการวินิจฉัยโรคแล้ว เช่น การรับประทานยาตามแพทย์สั่ง การควบคุมอาหาร การออกกำลังกาย การลดหรือเลิกกิจกรรมที่จะทำให้อาการของโรคยังมีมากขึ้น

องค์ประกอบของพฤติกรรมสุขภาพ

บลูม (Bloom, 1975 : 65 - 197) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของพฤติกรรมเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ อาจเป็นสิ่งที่สังเกตได้หรือไม่ได้ และสามารถแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive domain) พฤติกรรมเกี่ยวกับการรับรู้ การจำ ข้อเท็จจริงต่างๆ จำแนกตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ดังนี้

1.1 ความรู้ความจำ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นต้นเกี่ยวกับความจำหรือระลึกได้ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องมาจากความรู้ คือจะต้องมีความรู้มาก่อน จึงจะเข้าใจ ซึ่งความเข้าใจนี้จะแสดงออกมาในรูปของการแปลความหมายตีความหมายและคาดคะเน

1.2 การนำไปใช้ (Application) เป็นการนำเอาวิธีการ ทฤษฎี กฎเกณฑ์ และแนวคิดไปใช้ในสถานการณ์จริง

1.3 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นที่บุคคลมีความสามารถจำแนกเรื่องราวที่สมบูรณ์ใดๆ ออกเป็นส่วนย่อย และประสานความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบที่รวมเป็นปัญหาหรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

1.4 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถของบุคคลในการรวบรวมส่วนย่อยต่างๆ เข้าเป็นแบบแผน หรือโครงสร้างใหม่ ที่ไม่เคยมีมาก่อนอย่างชัดเจนและมีคุณภาพสูง

1.5 การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถของบุคคลในการวินิจฉัย ตีราคาสิ่งของต่างๆ โดยกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเองหรือผู้อื่นกำหนดขึ้น

2. พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective domain) หมายถึง ความสนใจ ความรู้สึก ทำที่ความชอบในการให้คุณค่า หรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่ รวมถึงความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ พฤติกรรมด้านนี้จะบอกแนวโน้มของบุคคลในการกระทำพฤติกรรม ซึ่ง

เชื่อว่าบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อสุขภาพ จะต้องปฏิบัติตนได้ถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพ การเกิดพฤติกรรมด้านเจตคติแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

2.1 การรับรู้หรือการให้ความสนใจ (Receiving or Attending) เป็นขั้นที่บุคคลถูกกระตุ้นให้ทราบว่าเหตุการณ์หรือสิ่งรับบางอย่างเกิดขึ้น และบุคคลนั้นมีความยินดีหรือมีภาวะจิตใจพร้อมที่จะรับหรือให้ความสนใจต่อสิ่งเรานั้น ในการยอมรับนี้ประกอบด้วยความตระหนัก ความเต็มใจที่จะรับและการเลือกรับ

2.2 การตอบสนอง (Responding) เป็นขั้นที่บุคคลถูกจูงใจให้เกิดความรู้สึกผูกพันต่อสิ่งเร้า เป็นเหตุให้บุคคลเกิดความยินยอม ความเต็มใจ และความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มากระตุ้น

2.3 การให้ค่านิยม (Valuing) เป็นขั้นที่บุคคลมีปฏิกิริยาหรือแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนเอง และได้พัฒนาเป็นของตนเองอย่างแท้จริงซึ่งการเกิดค่านิยมนี้ประกอบด้วย การยอมรับ การชอบ และยึดมั่นในค่านิยมนั้น

2.4 การจัดกลุ่มคุณค่า (Organization) เป็นขั้นที่บุคคลจัดระบบของค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ ให้เข้ากลุ่ม ซึ่งในการจัดกลุ่มนี้ประกอบด้วย การสร้างแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม และจัดระบบของค่านิยม

2.5 การแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization by a value or value complex) เป็นขั้นที่ถือว่า บุคคลมีค่านิยมหลายชนิด เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาตามธรรมชาติหรือบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล

3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกทางร่างกาย ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติที่แสดงออกในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจจะเป็นพฤติกรรมที่คาดคะเนว่า จะปฏิบัติในโอกาสต่อไป ทางด้านสุขภาพถือว่า พฤติกรรมด้านการปฏิบัติของบุคคลเป็นเป้าหมายสูงสุดที่จะช่วยให้บุคคลมีสุขภาพที่ดีเป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้าย ต้องอาศัยพฤติกรรมด้านพุทธิปัญญา หรือความรู้ ความคิด และพฤติกรรมด้านเจตคติเป็นส่วนประกอบ สามารถประเมินผลได้ง่าย แต่กระบวนการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัยเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนการเกิดจากจุดเริ่มต้นไปจนถึงขั้นเป็นทักษะอย่างแท้จริง คือ การเลียนแบบ การลงมือทำตามแบบความถูกต้อง ความต่อเนื่อง การกระทำเองโดยธรรมชาติ

ดังนั้น สรุปความหมายของพฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่ได้กระทำทุกอย่างของมนุษย์ที่แสดงออกมาโดยที่มีผลต่อสุขภาพทั้งผลดีและผลร้ายของบุคคลนั้นๆ โดยอาศัย ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติความเชื่อ และการปฏิบัติ

แนวทางการป้องกันการติดยา

1. ครอบครัว โดยให้ความใกล้ชิดมากขึ้น
2. โรงเรียน ควรส่งเสริมจริยธรรมควบคู่ไปกับการเรียน ลดการแข่งขันทางการศึกษา ที่ก่อให้เกิดความกดดัน ลดการลงโทษที่รุนแรง ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น กีฬา ดนตรี สันทนาการ เพิ่มการปรึกษาแนะแนวและเอาใจใส่ ตลอดจนเข้าใจจิตวิทยาของเด็กวัยรุ่น และคอยสอดส่องพฤติกรรมทั้งเด็กและบุคคลภายนอกที่สงสัยว่า จะนำยาเสพติดมาแพร่ระบาด ส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด
3. เผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติด ตามสื่อต่างๆให้มากขึ้น เช่นวิทยุ โทรทัศน์
4. การปราบปรามผู้ติดยา ควรกระทำอย่างจริงจัง

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการปฏิเสธ

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2539 : 16) ได้ให้ความหมายว่า การปฏิเสธเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนควรยอมรับได้ โดยไม่เสียสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อน เพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่เกิดประโยชน์หรืออาจเกิดผลกระทบในแง่ลบตามมา

รัตนา ดอกแก้ว (2539 : 30) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการปฏิเสธ เป็นสิทธิอันชอบธรรมของทุกคนและสามารถปฏิเสธได้โดยไม่ทำร้ายจิตใจของอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อตนเองในการหลีกเลี่ยงการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ และหากปฏิเสธได้สำเร็จอาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความต้องการของอีกฝ่ายได้

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการปฏิเสธ หมายถึง การปฏิเสธของบุคคล เพื่อหลีกเลี่ยงในการกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยไม่เสียสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

หลักการปฏิเสธที่ดี มีดังนี้

กระทรวงสาธารณสุข (2539 : 16-19) กล่าวว่า การปฏิเสธที่ดีนี้ ควรมีหลักการปฏิเสธดังนี้

1. ปฏิเสธอย่างจริงจังทั้งท่าทาง คำพูดและน้ำเสียง เพื่อแสดงความตั้งใจอย่างชัดเจนที่จะขอปฏิเสธ
2. ใช้ความรู้สึกเป็นข้ออ้างประกอบเหตุผล เพราะการใช้เหตุผลอย่างเดียวมักถูกโต้แย้งด้วยเหตุผลอื่นการอ้างความรู้สึกจะทำให้โต้แย้งได้ยากขึ้น
3. การขอความเห็นชอบและแสดงการขอบคุณเมื่อผู้ชวนยอมรับ จะเป็นการรักษาน้ำใจของผู้ชวน

4. เมื่อถูกเข้าชี้ต่อ หรือสบประมาท ไม่ควรหวั่นไหวไปกับคำพูดเหล่านั้น เพราะจะทำให้ขาดสมาธิในการหาทางออกควรรยืนยันทนการปฏิเสธและหาทางออกโดยเลือกวิธีต่อไปนี้

ขั้นตอนการปฏิเสธเพื่อป้องกันการเสพยาบ้า

ขั้นตอนการปฏิเสธโดยเจรจาเพื่อรักษาน้ำใจผู้อื่น และผลประโยชน์ของตนเองในการป้องกันยาบ้า แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. 2538 : 41) ดังนี้

1. บอกความรู้สึกของตนเองที่มีต่อเรื่องนั้นๆ
2. เสนอทางเลือกและบอกความประสงค์ที่เราตัดสินใจเลือก
3. ถามย้ำว่าเขาเห็นด้วยกับข้อเสนอของเราหรือไม่
4. ขอบขอบคุณเมื่อตกลงได้ และลาจากไป

ขั้นตอนการปฏิเสธตามตาราง 5

ตาราง 5 ขั้นตอนการปฏิเสธยาบ้า

องค์ประกอบการปฏิเสธ	คำอธิบาย	ตัวอย่างคำพูด
1. การแสดงความรู้สึกของตนเองหรือบอกผลดี-ผลเสียของการกระทำนั้น	เป็นการบอกความรู้สึกโดยไม่อ้างเหตุผลเพราะเหตุผลถูกโต้แย้งได้ง่าย	ฉันไม่ชอบ ฉันไม่อยาก
2. การขอปฏิเสธ	ตอบปฏิเสธอย่างชัดเจนเพราะเรามีสิทธิปฏิเสธในสิ่งที่ไม่เห็นด้วย	ขอไม่ไปนะ
3. การถามความเห็น	เป็นการแสดงความห่วงใยความรู้สึกของอีกฝ่ายเพื่อให้การปฏิเสธนุ่มนวล และรักษาความสัมพันธ์กับอีกฝ่าย	เธอคงเข้าใจนะ เธอคงไม่ว่าอะไรนะ
4. เมื่อผู้ชวนตอบในทำนองยอมรับหรือไม่ก็ตาม แสดงความขอบคุณและอำลาหากอีกฝ่ายยังเข้าชี้	เช่นเดียวกับข้อ 3 และอำลาเพื่อแสดงจัดการเข้าชี้	ขอบใจนะที่ชวน -ฉันขอตัวไปก่อนนะ

ที่มา : ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. (2538 : 41)

แหล่งข้อมูลข่าวสาร

ปัจจุบันความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าอย่างมากมาย ดังนั้นการที่ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน โดยต้องมีการติดตามข่าวสารใหม่ๆ เพื่อให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน การรับข้อมูลข่าวสารนั้น มีหลายแหล่งซึ่งอาจมาจาก โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร บุคคลรอบข้าง ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต แล้วแต่บุคคลนั้นสามารถรับรู้ข่าวสารโดยวิธีไหนสะดวกสุดแตกต่างกันไป

ในด้านการศึกษาเกี่ยวกับการรับข้อมูลข่าวสารทางสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพ มีแนวคิดของ ประมะ สตะเวทิน (2533 : 141-146) ได้กล่าวว่า การใช้สื่อสารมวลชนมีอิทธิพลต่อบุคคลแก่การสนับสนุนทัศนคติ ความเชื่อ ความคิด ความตระหนักตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรม การปฏิบัติให้มีความเข้มแข็งและพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอหรือโอกาสเหมาะสมในการได้รับความรู้ด้านการเสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันโรค โดยการผ่านการกระจายเสียงของหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเป็นระยะ โดยมีผลทำให้ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารนั้นได้มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในระดับสูงขึ้นและมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม

โรเจอร์ส (Rogers, 1978 : 291) กล่าวว่าสื่อบุคคลเป็นสื่อที่เปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความคิด ทัศนคติ ความตระหนัก จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การปฏิบัติ สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการใช้ยาบ้าจากสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่ผลิตเสริมเพิ่มเติม ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการใช้ยาบ้าเพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดต่อจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ซึ่งจะเห็นไปว่ายิ่งเพิ่มช่องทางของการเผยแพร่ของสื่อเสริมซึ่งกันและกันโอกาสของการพุ่งเป้า คือการให้ข้อมูลข่าวสารถูกตัวผู้รับสารก็ยิ่งมากตาม

การรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ มีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพได้ โดยการรับข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์มีความสัมพันธ์กับจิตลักษณะและพฤติกรรมของแต่ละคน โดยบุคคลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางด้านสุขภาพจากแหล่งต่างๆ ที่ถูกต้องก็สามารถมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไป

การคบเพื่อน

ในสังคมปัจจุบันมีผู้คนมากมาย โดยจะมีสัมพันธ์ภาพระหว่างกัน ทำให้มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดังนั้นการมีเพื่อนจึงเป็นสิ่งจะเป็นมาก และวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการปรับตัว มีความกังวลในจิตใจ รักสนุกดังนั้น เพื่อนจึงมีความสำคัญมากเนื่องจากเพื่อนสามารถให้คำปรึกษาสามารถเข้าใจปัญหาให้คำแนะนำได้ เพื่อนจึงมีความสำคัญมาก

ลินดา (Linda. 1991 : 363) ให้ความหมายว่า เพื่อน คือบุคคลที่ให้การดูแลเอาใจใส่กันและกัน โดยมีความสัมพันธ์กันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การกีฬา มีรายได้ในระดับเดียวกัน มีการกระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันและรวมถึงมีกลุ่มอายุเดียวกันด้วย

ประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 61) ได้ให้ความหมายว่า เพื่อน คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอายุใกล้เคียงกัน มีการคบมาเป็นเพื่อนสนิทหรือเพื่อนกลุ่มเดียวกันไปไหนมาไหนด้วยกันเป็นประจำ

โดยสรุปความหมายของเพื่อน คือ กลุ่มบุคคลที่มีลักษณะบางอย่างเหมือนกัน โดยเฉพาะวัยเดียวกัน มีความใกล้ชิดกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน

แนวทางในการปฏิบัติตนกับเพื่อน

การที่จะทำให้วัยรุ่นสามารถปฏิบัติตนกับเพื่อนได้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันควรปฏิบัติดังนี้ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 61-65)

1. แสดงกริยายิ้มแย้มแจ่มใส เพราะรอยยิ้มเป็นการแสดงออกซึ่งความรัก
2. แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น เช่น การทักทาย การไต่ถามทุกข์สุข
3. ตั้งใจฟังบุคคลอื่นพูด หากท่านกำลังทำงาน เมื่อมีบุคคลอื่นมาสนทนากับก็เก็บงานที่ทำเอาไว้ชั่วคราวก่อน อย่าทำงานไปด้วยสนทนาไปด้วย เพราะเป็นกิจวัตรที่ไม่เหมาะสม อันแสดงถึงการไม่ให้ความสนใจบุคคลนั้น
4. แสดงกิจวัตรรับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของบุคคลอื่น
5. ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจ้องจับผิดบุคคลอื่น จะทำให้เกิดหวั่นระแวงซึ่งกันและกัน หากบุคคลอื่นทำอะไรก็ให้มองในแง่ดีไว้ก่อน อย่าคอยจ้องแต่จะค้นหา
6. แสดงความเกรงใจต่อบุคคลอื่น เนื่องจากความสนิทสนมเกินไป อาจทำให้เกิดความเกรงใจกัน
7. รู้จักระงับอารมณ์ ในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น นั้นอาจมีสิ่งทำให้เกิดไม่พอใจขึ้นได้
8. วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม ไม่แสดงกริยาอาการโอ้อวด ยกตนข่มท่าน ไม่ว่าบุคคลใดก็ตามไม่มีใครชื่นชมคนที่ข่มให้เขาต่ำลง
9. รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลของผู้อื่น ด้วยการแสดงใบหน้าปกติ น้ำเสียงเรียบดังชัดเจน มองสบตาเพื่อน เพื่อแสดงให้เห็นความจริงใจที่ต้องการให้เพื่อนทราบความรู้สึกที่แท้จริง

10. จัดจำข้อมูลเล็กๆน้อยๆ ของเพื่อนไว้ แสดงความเอาใจใส่ ความสนใจ เพื่อน
แสดงความยินดีในวาระสำคัญ แสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์

ความสำคัญของเพื่อน

เพื่อนมีความสำคัญเพราะเป็นคนที่ย่อยช่วยเหลือ เมื่อเดือดร้อน เอาใจใส่ ปลอดภัย ให้กำลังใจรับฟังความทุกข์ ร่วมยินดีเมื่อมีความสุขและสนุกสนาน เพื่อนเป็นบุคคลที่สนิทสนม รักใคร่ไว้วางใจสามารถบอกความลับได้ ไม่นินทาเมื่อลับหลัง เพื่อนจึงมีความสำคัญมากทั้งในปัจจุบันและอนาคต อิทธิพลของเพื่อนมีทั้งด้านบวกและด้านลบ

1. อิทธิพลของเพื่อนด้านบวก

1.1 แนะนำและสนับสนุนให้ตัดสินใจหรือกระทำการที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและความสุขในชีวิต

1.2 ให้การยอมรับเพื่อน และเป็นแบบอย่างที่ดี ชักชวนกันทำเรื่องที่ถูกกฎหมาย และเป็นที่ยอมรับ ยินดี ภาวภูมิใจของพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อนและครู เช่น ตั้งใจเรียน ชวนกันทำการบ้าน เล่นกีฬา ช่วยเหลือสังคม

2. อิทธิพลของเพื่อนด้านลบ

แนะนำให้ทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย เช่น ชักชวนกันขโมยของในห้างสรรพสินค้า เล่นการพนันประเภทต่างๆ รวมทั้งพนันบอล สุนัข หมี เต็มเหล้า ทดลองเสพยาบ้า หรือไปเที่ยวผู้หญิงจะพบว่าผู้ชายจะถูกเพื่อนชักจูงไปในทางด้านลบได้มากกว่าผู้หญิง โดยธรรมชาติของวัยรุ่นชาย จะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมที่อาจเกิดปัญหาได้มากคือเรื่องสิ่งเสพติด

การคบเพื่อนในช่วงวัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญมากเช่นเรื่องเกี่ยวกับสารเสพติดโดยเริ่มครั้งแรกจากการได้รับคำแนะนำ ชักชวนของเพื่อนให้ทดลอง ซึ่งบางคนเต็มใจลอง แต่บางจำเป็นต้องลองเพราะกลัวเพื่อนไม่ให้เข้ากลุ่มหรือกลัวถูกเพื่อนไม่ให้เข้ากลุ่มหรือกลัวถูกเพื่อนเยาะเย้ยว่าขี้ขลาดตาขาว ในกรณีเพื่อนชวนให้ลองเสพยาบ้า หรือพาไปเที่ยวผู้หญิง ให้พยายามปฏิเสธและหลีกเลี่ยงการกระทำเหล่านั้นพร้อมทั้งควรใช้เวลาพิจารณาวิเคราะห์ทบทวนถึงความสัมพันธ์ที่มีกับเพื่อนโดยพยายามวิเคราะห์อิทธิพลของเพื่อนทั้งด้านบวกและด้านลบ ถ้าพบว่าการคบเพื่อนกลุ่มนี้ทำให้ไม่สบายใจ จะทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ครูและบุคคลที่เรารักอื่นๆ ต้องเสียใจในสิ่งที่เราอาจทำได้ ก็ขอให้มีความกล้าที่จะเลิกคบเพื่อนกลุ่มนี้ และสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนกลุ่มอื่นอีกต่อไป

ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า

ประวัติความเป็นมา

เมทแอมเฟตามีน หรือที่เรารู้จักดี คือยาบ้ามีความเป็นมาดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2536 : 2 ; อ้างอิงจาก ไพศาล ปวงนิม. 2535 : 27)

สารเมทแอมเฟตามีนถูกค้นพบขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1887 และ การ์ดอน เอ.อัลเลส (Grardon A. Alles) ได้ค้นพบวิธีสังเคราะห์เมทแอมเฟตามีนเป็นครั้งแรก ในปี ค.ศ. 1927 ต่อมา ปีค.ศ. 1932 บริษัทผลิตยาสมิธ ไคลน์ และเฟรนช์ (Smith Kline and French) ได้นำเอาเมทแอมเฟตามีนมาผลิตเป็นยาสูดดมแก้หวัดคัดจมูกให้ชื่อว่า เบน ซิดริน อินเฮลเลอร์ (Benzedrine Inhaler) ซึ่งต่อมาพบว่ายานี้ทำให้เกิดสารเสพติดจึงเลิกใช้ต่อมาในปี ค.ศ.1993 แอเกอร์ส (Akkers) ได้พบว่าแอมเฟตามีนมีฤทธิ์ทำให้เกิดหลอดเลือดขยาย กระตุ้นการหายใจและกระตุ้นสมอง ปรีนเซนดอลและบลูมเบิร์ก (Prinzental and Bloomberge) จึงได้นำเอาฤทธิ์ในการกระตุ้นสมองนี้มาใช้เป็นยาลดน้ำหนักหรือยาลดความอ้วน ใช้ในผู้ป่วยที่มีอาการอ่อนเพลีย ผู้ป่วยโรคจิต ที่มีอาการซึมเศร้า ใช้เป็นยาแก้ปวด และยาแก้พิษ และในระยะสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้มีการนำมาใช้ในการทำสงครามโดยให้ทหารที่อยู่เวรยาม หรือทหารที่ต้องปฏิบัติงานพิเศษ บางอย่างรับประทานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทนทานขึ้น ไม่อ่อนเพลียหรือ่วงนอนเร็ว ซึ่งนับว่าเป็นการใช้ยานี้ในกิจกรรมด้านอื่นที่ไม่ใช่การแพทย์ และหลังสงครามเลิกแล้วก็ได้มีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ทั้งทางด้านการแพทย์และด้านอื่นๆ

ลักษณะ

เมทแอมเฟตามีนมีลักษณะเป็นผงผลึกสีขาวไม่มีกลิ่น มีรสขมนิดๆ มีหลายสี เช่น สีส้ม น้ำตาล ขาว ม่วงอ่อน ฟ้า บางครั้งมีลักษณะเป็นจุดประเล็กๆ มีน้ำหนักประมาณ 0.06 - 0.12 กรัม (60 - 120 มิลลิกรัม)

กลไกการออกฤทธิ์

เมทแอมเฟตามีนเป็นยาที่ออกฤทธิ์ต่อประสาทส่วนกลางแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้ (สุชาติ. 2540 : 28)

- 1.สมอง (Brain) แบ่งเป็น สมองใหญ่ (Cerebrum), ก้านสมอง (Brain stem) สมองน้อย (Cerebellum)
- 2.ไขสันหลัง (Spinal cord)

ถ้าเสพเมทแอมเฟตามีนโดยการกิน จะดูดซึมผ่านทางระบบทางเดินอาหารได้ดีและกระจายฤทธิ์ทั่วร่างกายและสมอง ใช้เวลาออกฤทธิ์ประมาณ 15 - 20 นาที แต่ถ้าเสพโดยการสูบบุหรี่จะเข้าที่ปอดแล้วกระจายไปทั่วเส้นเลือด โดยสามารถออกฤทธิ์ได้เร็วประมาณ 3 - 5 นาที หลังจากนั้นถูกเมตาโบไลต์ที่ตับและขับออกทางปัสสาวะ

อาการทางคลินิก

จากฤทธิ์ในการกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้ผู้เสพมีอาการตื่นตัว ไม่่วงงนอน ลดความอยากอาหาร ความเมื่อยล้า อารมณ์ดี มีความรู้สึกสบาย มีความมั่นใจในตัวเอง ฤทธิ์เหล่านี้ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้เสพ จึงเป็นเหตุให้เกิดการเสพติดขึ้น

นอกจากนี้ยังพบอาการอื่นๆร่วมด้วย เช่น กระสับกระส่าย ใจสั่น มีเหงื่อ มีมือสั่น หงุดหงิดวิตกกังวล หรือเป็นอาการทางร่างกาย เช่น ปวดหัว เหนื่อยออกมาก ผื่นคันความต้องการทางเพศเพิ่มขึ้น แต่ในผู้ที่เสพนานๆ ความต้องการทางเพศและสมรรถภาพทางเพศจะลดลง ในผู้เสพเป็นเวลานานๆจะมีร่างกายซูบผอม น้ำหนักตัวลดลงอย่างมากมีการเจริญเติบโตในวัยเด็กช้า และบางรายพบว่ามีอาการทางจิตเกิดขึ้นถ้าเสพเกินขนาดจะมีอาการ ไข้สูง ม่านตาขยาย ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นผิดปกติ อาจมีอาการทางจิตอย่างรุนแรง ชัก หัวใจล้มเหลว หมดสติและเสียชีวิตได้(สุชาติ ตรีทิพย์ธิคุณ. 2542 : 18)

อาการของผู้เสพยาบ้า

อาการทางกาย

อาการทางกายที่ปรากฏจากการเสพยาบ้า ขึ้นอยู่กับวิธีการเสพ ดังนั้นจึงแบ่งอาการทางกายที่เกิดจากฤทธิ์ของยาบ้าตามวิธีการเสพได้ดังนี้

1. การเสพโดยรับประทาน การเสพยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีนในขนาดต่ำนานๆ ครั้ง ขนาด 5 – 20 มิลลิกรัม โดยวิธีรับประทาน จะช่วยขจัดความเมื่อยล้าภายหลังจากการทำงาน หรือช่วยให้มีกำลังเผชิญกับปัญหาที่หนักๆ หรือช่วยแก้อาการเมาค้าง (Hangover) หรือเพิ่มความรู้สึกที่ดีในทุกสภาวะโอกาส (get high) การใช้เมทแอมเฟตามีนในขนาดต่ำ ติดต่อกันเป็นประจำ ผลของยาทำให้ผู้รับประทานรู้สึกสบายกว่าปกติ เมื่อใช้ไปนานๆ จะมีอาการรู้สึกติดยาโดยทางจิตใจ และมีความรู้สึกจะต้องรับประทานยานั้นตลอดไป จะขาดเสียมิได้ หากหยุดยาเพียงวันเดียว ผู้ใช้จะมีอาการซึมเศร้าในทันที บางคนต้องเพิ่มขนาดยา เพื่อให้ได้ผลดีเท่าเดิม มีรายงานว่า บางคนต้องใช้ชีวิตถูกรบกวนทุกประสาท เช่น แอลกอฮอล์ เพื่อช่วยแก้อาการขาดยานานไปเกิดอาการนอนไม่หลับ ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ยา 2 ลักษณะ คือ กระตุ้นและกดประสาท การใช้ยาในลักษณะดังกล่าวนี้ จะทำให้ได้รับยาเกินขนาด ซึ่งเป็นอันตรายมากต่อผู้ใช้ยา

2. การใช้เมทแอมเฟตามีน โดยวิธีการฉีดเข้าเส้นมีขนาดในการรักษาอยู่ระหว่าง 2.5 – 15 มิลลิกรัมต่อวัน แต่มีรายงานการใช้ในทางที่ผิดที่มีการฉีดเมทแอมเฟตามีน ขนาดระหว่าง 500 – 1,000 มิลลิกรัม ทุก 2-3 ชั่วโมง เพื่อต้องการให้เกิดความรู้สึก “Flash” หรือ “Rush” ซึ่งเป็นวิธีการเสพที่มีอันตรายสูงมาก (ไพศาล ปวงนิยม. 2535 : 30) ถ้าใช้เมทแอมเฟตามีน 3-4 เม็ด ต่อวัน จะมีผลทางด้านจิตใจจะรู้สึกวุ่นวายไม่ได้

การใช้ยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีนในขนาดสูงจะทำให้มีอาการต่าง ๆ ได้แก่ วิตกกังวล ไม่รับรู้โลก ปวดเมื่อย ชีพเศร้า มือสั่น ผิวน้ำแห้ง ระบบหายใจผิดปกติ กระเพาะอาหารทะลุ มีอาการตกใจง่าย จิตสับสน หวาดระแวง และจากผลของยาต่อระบบอื่นในร่างกาย อาจทำให้ผู้เสพป่วยหรือมีอาการผิดปกติบางอย่างเกิดขึ้น เช่น หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ม่านตาขยาย มือสั่น เหงื่อออก ปากแห้ง กล้ามเนื้อกระตุก ชัก หหมดสติ อาจถึงตายได้

อาการทางด้านจิตใจ

เนื่องจากยานี้ถูกดูดซึมง่าย จึงมักต้องเพิ่มขนาดเสมอ ๆ ทำให้ผู้เสพเกิดอาการทางจิต คนที่เสพยาเมทแอมเฟตามีนมาได้ระยะหนึ่ง ก็จะเกิดอาการทางจิตใจ หรืออาการจะคล้ายกับคนที่ เป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวงมาก จนแยกแทบไม่ออกในบางครั้ง เช่น อยู่ๆ ก็เอะอะว่าจะมีคนมาทำร้ายตน กลัว หัน พุดไม่รู้เรื่อง มักเห็นภาพหลอนต่างๆ นานาระหว่างที่มีอาการเหล่านี้ อาจเป็นอันตรายต่อผู้อื่น เพราะมีความหลงผิดว่าจะมีคนมาทำร้ายตน ก็อาจจะทำร้ายคนอื่นก่อนได้ (สำนักงาน ป.ป.ส. 2534 : 9) ผู้ใช้เมทแอมเฟตามีน สามารถปิดบังอาการต่างๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิด ทราบได้ง่าย ทั้งนี้เพราะ อาการจะไม่แตกต่างไปจากอาการของผู้ที่ทำงานมากเกินไปหรือในผู้ที่มีอารมณ์หงุดหงิด เป็นครั้งคราว แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ใช้เมทแอมเฟตามีนอาจจะเกิดอาการผิดปกติทางจิตแบบ Psychosis ได้ แม้ว่าจะใช้ในปริมาณที่ไม่มากนัก การใช้เมทแอมเฟตามีนในปริมาณ 50 มิลลิกรัมต่อวัน ติดต่อกัน 3 วัน อาจกระตุ้นให้เกิดอาการทางจิตได้ และโอกาสที่จะเกิดขึ้นอาจมีได้เท่ากัน ทั้งผู้ที่มีพื้นฐานสภาพจิตปกติและไม่ปกติ (วิชัย โปษยจินดา และไพวรรณ พิทยานนท์. 2534 : 14)

สาเหตุของการเสพติดยาบ้า

สาเหตุของการเสพติดยาบ้า ไม่เพียงจากฤทธิ์ของยาบ้าที่มีต่อสมองเท่านั้นยังมีสาเหตุทางสังคมและจิตใจอื่นๆ เป็นตัวเสริมให้มีการเสพอย่างต่อเนื่องโดยสรุปได้ดังนี้ (กิติ ฉายศิริกุล และวนิดา พุ่มไพศาล, 2542 : 47 - 48)

1. สาเหตุจากฤทธิ์ของยาบ้า

เนื่องจากฤทธิ์ของยาบ้าทำให้ผู้เสพอารมณ์ดี รู้สึกมีความสุข มีความมั่นใจเพิ่มขึ้นจึงเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดการเสพติด และเมื่อผู้ป่วยหยุดเสพจะมีการซึม นอนไม่หลับ ไม่มีเรี่ยวแรง ดังนั้นตัวผู้เสพต้องกลับไปเสพซ้ำเพื่อให้อาการเหล่านี้หายไป

2. สาเหตุทางสังคมและครอบครัว

การดำเนินชีวิตในสังคมการได้รับการยอมรับในสังคมเดียวกันเป็นสิ่งจำเป็นมาก เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม เช่นในสังคมเพื่อนวัยเดียวกันที่มีความเชื่อว่ายาบ้าเป็นเรื่องธรรมดา ไม่มีอันตรายและเชื่อว่าตนสามารถควบคุมการเสพเพื่อมิให้เกิดการเสพติดขึ้น การได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมีการลอกเลียนแบบซึ่งถือเป็นแฟชั่นแม้กระทั่งการได้รับคำชวนจากกลุ่มเพื่อนซึ่งมีอิทธิพลสูงที่จะทำให้มีพฤติกรรมทำตามกลุ่มหรือเลียนแบบเพื่อนฝูงขึ้น สภาพแวดล้อมที่มีการซื้อขายกันโดยทั่วไป มีเงินเพียงพอและการหาการดูแลความรัก การเอาใจใส่ ขาดความอบอุ่นจากบุคคลในครอบครัว ทำให้เด็กวัยรุ่นขาดที่พึ่งทางใจ เด็กพวกนี้จึงหันไปหาเพื่อนหรือบุคคลอื่นนอกบ้านเป็นที่ปรึกษา

3. สาเหตุจากตัวผู้เสพเอง

เป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม เช่น เป็นคนหัวนโหว่ง่าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง หรือเป็นคนอ่อนแอไม่กล้าเข้าสังคม เมื่อมีปัญหาในการดำเนินชีวิตก็ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ ต้องหาสิ่งยึดเหนี่ยวหรือสิ่งพึ่งพิง อาจหาทางออกที่ไม่เหมาะสมโดยการใช้ยาเพื่อช่วยให้ตนปรับตัวดีขึ้น นำไปสู่การติดยาได้ ผู้เสพบางคนมีอาการทางจิต เช่นโรคประสาทวิตกกังวล คิดมาก เครียด นอนไม่หลับหรือซึมเศร้า แก้ปัญหาโดยการใช้ยา เพื่อรักษาตนเองในขณะที่โรคซึมเศร้าอาจดีขึ้น แต่กลับทำให้ติดยาบ้า อาชีพบางอาชีพก็สามารถนำไปสู่การติดยาได้ เช่น คนขับรถบรรทุก กรรมกรใช้แรงงาน เป็นต้น

4. สาเหตุทางจิตใจ

ฤทธิ์ที่น่าพึงพอใจจากการเสพยาดังกล่าวมาแล้ว ยังสามารถอธิบายได้จากทฤษฎีการเรียนรู้ว่าเป็นประสบการณ์ที่พึงจำทำให้ผู้เสพพยายามแสวงหาหาเพื่อเสพ ในขณะเดียวกันสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์กับการเสพ เช่น เห็นเพื่อนเสพ พบเพื่อนที่เคยเสพด้วยกัน เห็นหรือได้ยินการกล่าวถึงยาบ้า จะเป็นตัวกระตุ้นความทรงจำเดิม ทำให้เกิดความนึกอยากและถ้าไม่สามารถควบคุมได้ ก็จะกลับไปเสพซ้ำได้สูง

การติดยาและการติดยาทางกาย (กิติ ฉายศิริกุล และวนิดา พุ่มไพศาล. 2542 : 49)

ถ้าเสพติดติดต่อกันการติดยาจะเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะถ้าใช้ยาขนาดสูงๆบ่อยๆโดยที่ไม่ทราบกลไกแน่ชัด แต่มีสมมุติฐานที่ว่ามีการแทนที่ norepinephrine ด้วย amphetamine metabolite เกิดสารสื่อประสาทหลอกขึ้น การติดยาจะเกิดได้เร็วในส่วนของผู้ที่ในด้านการยกระดับอารมณ์และการกดความอยากอาหาร

ถ้าหยุดยาทันที หลังจากเสพ Methamphetamine มานานจะเกิดอาการขาดยา ได้แก่ อาการกล้ามเนื้ออ่อนปวกเปียก (lethargy) อ่อนล้า (fatigue) ชีพเศร้าโดยอาการเหล่านี้ทำให้กลับไปเสพยาซ้ำ

ผลกระทบจากการใช้ยา (สำนักงาน ป.ป.ส. 2534 : 17 - 20) มี 4 ประการคือ

1. ผลกระทบของการใช้ยาบำบัดต่อตัวผู้เสพ

ยาบำบัดมีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางและระบบประสาทส่วนปลาย ซึ่งมีผลทำให้ร่างกายมีอาการตื่นตัว ซึ่งโดยปกติ ผู้เสพยาบำบัดต้องการกระตุ้นร่างกายให้ทำงานมากขึ้น หรือให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ นานขึ้นโดยการฝืนร่างกายในภาวะปกติ เมื่อหมดฤทธิ์ยาผู้เสพยาจะมีอาการอ่อนเพลีย หลับซึม การรับรู้ต่ำลงและถ้าเสพยาบ้าเกินขนาดเป็นเวลานาน อาจทำให้ประสาทหลอนหรืออาการทางโรคจิตได้ และอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

2. ผลกระทบของการใช้ยาบำบัดต่อครอบครัวของผู้เสพ

การใช้ยาบำบัดมีผลไม่เฉพาะแต่ตัวผู้เสพเองโดยอาจส่งผลกระทบต่อครอบครัว รายได้หรือเศรษฐกิจภายในครอบครัวต้องสูญเสียไปกับการซื้อยามาเสพ สมาชิกในครอบครัวต้องประสบความลำบากในการดำเนินชีวิต มีภาวะเศรษฐกิจไม่ดีครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดความรักความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน หากหัวหน้าครอบครัวเสพยาบ้าและเกิดอุบัติเหตุสูญเสียอวัยวะ ร่างกายพิการ ย่อมเพิ่มภาระให้ครอบครัวในการเลี้ยงดู รักษาพยาบาล ซึ่งเป็นการบั่นทอนเศรษฐกิจภายในครอบครัว

3. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

3.1 ผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อตนเองหรือครอบครัวที่ชัดเจนก็คือ ผลที่ได้รับจากความสูญเสียต่างๆที่เกิดขึ้นสูงกว่ารายได้ที่คาดว่าจะได้รับอย่างมากมายมหาศาล การเสพยาอาจจะช่วยให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นไม่มากเท่าใดนัก แต่หากเกิดอุบัติเหตุหรือความผิดพลาดแล้วจะก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างมหาศาลต่อชีวิตตนเองต่อชีวิตผู้อื่น ต่อทรัพย์สินของผู้อื่น ซึ่งเมื่อประมาณค่าทางเศรษฐกิจแล้วเป็นเงินจำนวนมาก

3.2 รัฐบาลต้องสูญเสียงบประมาณในการบำบัดรักษาผู้เสพยา ซึ่งแม้ว่าจะมีจำนวนไม่มากเท่ากับผู้เสพติดชนิดอื่นๆ แต่ก็ถือว่ารัฐบาลต้องจ่ายงบประมาณเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาลแก่บุคคลกลุ่มนี้เช่นกัน

3.3 การสูญเสียงบประมาณของรัฐบาลในการดำเนินการปราบปรามแหล่งผลิตแหล่งจำหน่ายซึ่งมีแนวโน้มที่จะแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้น โดยปริมาณการจับกุมผู้จำหน่ายผลผลิตทั้งรายใหญ่และรายย่อยมีจำนวนเพิ่มขึ้น ตามลำดับ

4. ผลกระทบต่อสังคม

4.1 ปัญหาอาชญากรรมยาเสพติด โดยตัวมันเองแล้วถือว่าเป็นอาชญากรรมชนิดหนึ่ง ผู้เสพเมทแอมเฟตามีนมีอาการทางจิต คุ่มคั่ง เกิดภาพหลอนต่างๆทำการจี้ตัวประกัน หรือก่อเหตุการณ์ที่ทำลายขวัญของประชาชนทั่วไป ซึ่งบุคคลที่ต้องรับเคราะห์กรรมบางครั้งเป็นบุคคลอื่น และบางครั้งก็เป็นบุคคลในครอบครัวตัวเอง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้บางครั้งเป็นบุคคลอื่น และบางครั้งก็เป็นบุคคลในครอบครัวตนเอง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ทุกครั้งจะหล่อหลอมต่อการเกิดอันตรายต่อชีวิต ซึ่งนับเป็นผลกระทบต่องานอย่างร้ายแรง

4.2 ความสูญเสียต่อบุคคลหรือสังคมส่วนรวม การเกิดอุบัติเหตุทุกครั้งนอกจากจะสร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของผู้เสพยาหรือผู้ว่าจ้างแล้ว ยังสร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินแก่บุคคลอื่นหรือส่วนรวม โดยที่กลุ่มคนเหล่านี้มิได้เกี่ยวข้องอย่างใดด้วยเลย และในการเกิดอุบัติเหตุทุกครั้ง มีตัวเลขของการสูญเสียที่สูงมาก รวมทั้งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสภาพจิตของผู้ที่ประสบเหตุด้วย

4.3 ปัญหาการว่างงานการเสพยาจนเป็นผลให้ก่ออุบัติเหตุหรือก่ออาชญากรรมต่างๆย่อมทำให้ศักยภาพในการปฏิบัติงานนั้นสูญเสียไป ของบุคคลนั้นสูญเสียไป ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจจากผู้ว่าจ้าง ผลคือภาวะการว่างงานที่ตามมาอันจะส่งผลต่อตนเองและครอบครัว และที่สำคัญคือ ผลทางด้านจิตใจ อันอาจทำให้มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปและหันไปเสพยาเสพติดซึ่งจะส่งผลกระทบต่อไปอีกหลายด้าน

4.4 ปัญหาครอบครัว ครัวอันส่งผลถึงบุตรธิดา โดยเฉพาะในช่วยวัยรุ่น ทำให้พฤติกรรมเบี่ยงเบนเด็กขาดความอบอุ่นเนื่องจากสูญเสียบิดา บิดาพิการ หรือบิดาว่างงาน ก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัวในทางลบอันเป็นปัญหาหนึ่งของสังคมที่สำคัญยิ่ง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด

องค์ประกอบที่ผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ ประกอบด้วย ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติตัว ส่วนการเกิดพฤติกรรมนี้เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนมากและมีองค์ประกอบหลายอย่างที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคคล (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2538 : 171-185) ดังนั้นปัจจัยที่อิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาบ้า ได้แก่

1. องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ ภูมิภาวะ การรับรู้ ความซับซ้อนใจ เป้าหมายแรงจูงใจ ความสามารถ ความต้องการ ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความสนใจ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคคลทั้งในยามปกติและในยามเจ็บป่วย

2. องค์ประกอบทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ครอบครัว กลุ่มบุคคลในสังคม สถานภาพทางสังคม วัฒนธรรม ศาสนา ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพทั้งสิ้น ดังนี้

2.1 ครอบครัว เป็นสถาบันสังคมที่สำคัญที่สุดและเป็นหน่วยของสังคมที่มีความสัมพันธ์และความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างสมาชิกในครอบครัว เช่น ทำกิจกรรมร่วมกัน จิตใจผูกพันกัน สั่งสอนกัน เป็นต้น พฤติกรรมสุขภาพบางอย่างมีอิทธิพลจากสถาบันครอบครัวมาก เช่น บางครอบครัวพ่อแม่อาจจะปลูกฝังนิสัยในการรับประทานอาหาร การปฏิบัติด้านการรักษาความสะอาดของอวัยวะต่างๆของร่างกาย อิทธิพลจากการชักจูงแนะนำและการปฏิบัติของพ่อแม่หรือสมาชิกในครอบครัว

2.2 กลุ่มบุคคลในสังคม จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดอย่างมากในกลุ่มที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันมักจะมีความคิดความเชื่อ และการปฏิบัติคล้ายๆกัน พฤติกรรมที่เกี่ยวกับสุขภาพที่ยึดถืออาจจะมีทั้งผลดีและผลเสียต่อสุขภาพ ที่เป็นผลเสียได้แก่ ปัญหาเสพยาเสพติดในวัยรุ่น ซึ่งมักจะทำตามเป็นแบบอย่างของเพื่อนในวัยเดียวกัน อิทธิพลกลุ่มจะมีมากหรือน้อยต่อพฤติกรรมสุขภาพอยู่กับสัมพันธ์ภาพหรือการยึดของกลุ่ม

2.3 สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันของบุคคลจะมีผลทำให้พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของบุคคลแตกต่างกัน เช่น ระดับการศึกษา เศรษฐกิจ เพศ

2.4 วิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง เช่น วิถีความเชื่อ การปฏิบัติ กฎข้อบังคับต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมอย่างมาก

2.5 ศาสนา มีอิทธิพลอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนและมีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด

3. องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจของประชาชนมีความสัมพันธ์กันระดับการศึกษาและมีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดด้วย การศึกษาช่วยให้บุคคลมีความรู้ที่ถูกต้องมีความฉลาดและเลือกปฏิบัติตนด้านสุขภาพที่ถูกต้อง
4. องค์ประกอบทางการศึกษา ระดับการศึกษาของประชาชนที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ เจตคติและการปฏิบัติตัวทางสุขภาพ
5. องค์ประกอบทางการเมืองมีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด นโยบายทางการเมืองของประเทศมีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของประชาชนทั้งด้านความรู้ เจตคติและการปฏิบัติตัว

แนวคิดการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

การศึกษาและติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของสารเสพติดในสถานศึกษาบ่งชี้ให้เห็นว่าสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติด ได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะยาบ้าที่แพร่ระบาดเข้าไปในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา รัฐบาลได้มีนโยบายในการเร่งรัดการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามสารเสพติด สำหรับการดำเนินงานในสถานศึกษานั้น รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นโดยมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการ

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามุ่งที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 1-6) ดังนี้

1. นักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการใช้สารเสพติดจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดเป็นอย่างดี และมีเจตคติที่ต่อต้านสารเสพติด
2. นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการใช้สารเสพติดมาแล้ว จะหยุดพฤติกรรมการใช้สารเสพติด จะได้รับการแนะนำและช่วยเหลือ ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้อยู่ในบรรทัดฐานที่เหมาะสม
3. นักเรียนที่ติดสารเสพติดจะได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์ เข้มแข็งและกลับมาศึกษาเล่าเรียนดังเดิม
4. นักเรียนที่มีส่วนร่วมในขบวนการค้าสารเสพติดในโรงเรียน จะได้รับการลงโทษตามกฎหมายหากไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

จากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อเอาชนะสารเสพติด

นโยบายเอาชนะสารเสพติด 10 ประการ

1. สถานศึกษาต้องกำหนดให้ครู อาจารย์ รับผิดชอบและดูแลนักเรียน นักศึกษา อย่างใกล้ชิด โดยกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างครู อาจารย์ ต่อจำนวนนักเรียนและ ครอบครัวยของนักเรียน นักศึกษา
2. สถานศึกษาต้องประสานงาน และขอความร่วมมือผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมวิชาชีพ ตำรวจและทหาร ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในรูปแบบคณะกรรมการประจำสถานศึกษา
3. หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาต้องถือว่างานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความสำคัญยิ่งและต้องกำหนดไว้ในแผนงานและกิจกรรมตลอดทั้งปีรวมทั้งต้องให้ ความรู้ ความเข้าใจถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดกับนักเรียน นักศึกษา อย่างต่อเนื่องและ สม่าเสมอ
4. ให้สถานศึกษาถือว่า นักเรียน นักศึกษาที่ติดสารเสพติดเป็นเสมือนผู้ป่วย จะต้อง ไม่ไล่ออก ต้องให้ความช่วยเหลือ ดูแลและส่งไปบำบัดรักษา กรณีที่นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับ การบำบัดรักษาแล้ว หากมีความประสงค์ไม่กลับมาเรียนในสถานศึกษาเดิม ให้สถานศึกษา จัดหาสถานศึกษาให้ใหม่ โดยสถานศึกษาใหม่ต้องมีอรับนักเรียน นักศึกษาและไม่ทอดทิ้ง นักเรียนนักศึกษาเหล่านี้
5. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ทุกคน ต้องมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการ ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายให้ลด จำนวนผู้ติดยาเสพติดในสถานศึกษาและให้ปลอดสารเสพติดภายในปีการศึกษา 2544
6. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ทุกคน หากพบข้อมูลหรือเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับ สารเสพติดในสถานศึกษา ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับทราบทันที จนถึงกรมต้น สังกัด เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการแก้ไข
7. ให้หน่วยงานทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการลงโทษตามขั้นตอน ของวินัยและกฎหมายอย่างเด็ดขาดทันทีที่พบว่า ครู อาจารย์และบุคลากรในหน่วยงานทาง การศึกษาและสถานศึกษา มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและกรณีที่กระทำความผิด อย่างชัดเจนหรือถูกจับกุมดำเนินคดี ให้ดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และหาก ผู้บริหารขาดความเอาใจใส่และรับผิดชอบ ผู้บริหารจะต้องได้รับการลงโทษ
8. ครู อาจารย์ บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่มีผลงาน และได้ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง จนสำเร็จตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ และตามโครงการโรงเรียนสีขาว จะได้รับพิจารณาความดีความชอบเป็น กรณีพิเศษ

9. หน่วยงานในระดับกรม ต้องให้ความสำคัญในการควบคุม กำกับดูแลส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติด อย่างใกล้ชิดและจริงจัง

10. ให้กรมและหน่วยงานทางการศึกษา ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งและรายงานผลให้คณะกรรมการ ปปส.สธ.ทราบ

ยุทธศาสตร์ 9 ประการเพื่อเอาชนะสารเสพติด

1. จัดโครงการ"ครอบครัวเข้มแข็ง – โรงเรียนอบอุ่น" เพื่อเชื่อมและหลอมรวมพลัง ระหว่างบ้านและโรงเรียนให้เป็นที่พึ่งแก่เด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

2. นำศาสนธรรมสู่เด็กและเยาวชนเพื่อเป็นหลักในการดำรงชีวิตด้วยความร่วมมือ ระหว่างสถาบันทางศาสนาและโรงเรียน

3. สร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดี และเคารพในประโยชน์สาธารณะเหนือ ประโยชน์ส่วนตัว ด้วยการเข้าร่วมในกิจกรรมตามหลักสูตรและแนวทางของลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และการฝึกตามหลักสูตรของนักเรียนวิชาทหาร

4. ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ออกกำลังกาย และเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอจนเป็น นิสัย เพื่อพัฒนาสุขภาพกายและจิตใจ เสริมสร้างวินัยในตนเองและสามารถทำงานร่วมกันเป็น ทีม

5. ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เล่นดนตรีเพื่อกล่อมเกลาจิตใจและเสริมสร้าง สุนทรียภาพ

6. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ค้นพบความสามารถของ ตนเอง มีช่องทางในการแสดงออกและสื่อสารที่หลากหลาย และสร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็น พื้นฐานที่สำคัญสำหรับโลกแห่งอนาคต

7. ให้ความสำคัญแก่การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เด็กและ เยาวชนมีความภาคภูมิใจ และผูกพันต่อรากฐานทางวัฒนธรรมจะสามารถเผชิญความ เปลี่ยนแปลงด้วยความมั่นคงและรู้เท่าทัน

8. ถือเป็นหน้าที่สำคัญที่โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ความรู้เสริมสร้าง จิตสำนึก ทักษะชีวิตและภูมิด้านทันต่อสารเสพติดและอบายมุข และจัดระบบดูแลนักเรียนทุก คนให้ทั่วถึง โดยสร้างเครือข่ายและแนะแนวภายในโรงเรียน

9. วางแนวทางที่จะร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ผู้หลงติดสารเสพติด

จากข้อความข้างต้น ยาบ้า หมายถึง ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาทและเป็นยาอันตรายที่เสพติดมีฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง ทำให้มีการตื่นตัว กระปรี้กระเปร่า เหนื่อยช้า ทำให้หลอดเลือดหดตัว ความดันโลหิตสูง สุขภาพทรุดโทรม มีความเสื่อมทางจิตเป็นทำให้เกิดอาการทางประสาท

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ลินด์เกรน (Lindgren, 1967 : 31 – 34) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เปรียบได้กับความต้องการขั้นสูงของมาสโลว์ (Maslow) ที่เรียกว่า Self – Actualization เป็นความเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมทั้งศักยภาพอื่นๆ และจะมีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่

สุชาติ สุธรรมรักษ์ (2531 : 186-187) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเอาชนะคนอื่นหรือเพื่อความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ (2542 : 10) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความพยายามที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุถึงผลสำเร็จในงาน โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก หรือย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องการอิสระในการทำงาน ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อพบความสำเร็จ และวิตกกังวลเมื่อพบความล้มเหลว

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ โดยถึงจะมีอุปสรรคแต่มีความพยายามหาวิธีการต่างๆ ที่จะแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามที่ตนคาดหวังไว้

ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

รัตนภรณ์ วงศาโรจน์ (2533 : 83-85) ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัยพฤติกรรมรวมซึ่งเป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 6 ด้านดังนี้

1. ความทะเยอทะยาน ได้แก่

- การตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง
- การพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น
- ให้คนอื่นรู้จักด้วยผลงาน
- ต้องการชัยชนะเมื่อมีการแข่งขัน
- ต้องการดีเด่นเหนือคนอื่น
- ต้องการให้งานของตนสำเร็จในระดับสูง
- ต้องการความก้าวหน้าในการทำงาน
- เลือกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันหรือมีความท้าทาย

2. ความกระตือรือร้น ได้แก่

- มีความขยันขันแข็ง
- มีความเอาใจใส่
- เต็มใจและตั้งใจจริงในการทำงาน
- มีความอดทนสูง
- ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเร่งรีบไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง
- มานะพยายามที่จะทำงานให้เสร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
- รู้สึกสนุกในการทำงาน
- เห็นคุณค่าของเวลา
- ไม่ย่อท้อต่องานที่ยาก

3. ความกล้าเสี่ยง

- กล้าตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่างๆ
- เลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้ มีความยากเหมาะสมกับความสามารถ
- มุ่งความสำเร็จมากกว่าหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
- ทำทุกสิ่งด้วยความมั่นใจ
- ไม่เชื่อโชคลาง หรือสิ่งมหัศจรรย์
- กล้าได้กล้าเสีย

- เลือกงานที่ยาก และท้าทายความสามารถ

4. ความรับผิดชอบต่อตนเอง

- การทำงานมุ่งให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง
- มีการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น
- แม้ถูกรบกวนในขณะที่ทำงานก็จะทำงานนั้นให้เสร็จได้
- รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนเองอย่างเคร่งครัด
- กล้ารับผิดชอบในผลงานของตน

5. การรู้จักวางแผนงาน

- การมีแบบแผนในการทำงาน
- มีจุดประสงค์ในการทำงานที่เด่นชัด
- มองเห็นเส้นทางในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน
- เล็งเห็นการณ์ไกล
- มีความมุ่งมั่นที่ยาวนานเกี่ยวกับความสำเร็จในชีวิต
- มีความรอบคอบและรวบรวมรายละเอียดก่อนตัดสินใจ
- มีการทำงานอย่างรัดกุม ประณีต และเป็นระเบียบ
- การแสดงออกของความคิดที่กลั่นกรองแล้ว
- มุ่งอนาคตมากกว่าอดีต
- เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

6. ความมีเอกลักษณ์ได้แก่

- การริเริ่มทำสิ่งต่างๆด้วยความคิดของตนเอง
- เป็นตัวของตัวเอง
- มีอิสระในการแสดงออก
- สนใจเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ๆ
- ใช้ความคิดหรือทฤษฎีใหม่ๆ
- การกระทำที่ไม่ซ้ำแบบใคร

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1981 : 41 - 42) ได้เสนอวิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. การสังเกต ก่อนการสังเกตพฤติกรรมจะต้องแน่ใจถึงการกำหนดนิยามพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่จะวัดไว้อย่างชัดเจนล่วงหน้า การสังเกตที่ดีจำเป็นต้องสังเกตในหลายสถานการณ์ และสังเกตต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาที่นานพอ

2. การให้บุคคลรายงานด้วยตนเอง โดยทั่วไปแล้วแบบวัดชนิดให้รายงานด้วยตัวเองนี้มักประกอบด้วยข้อคำถาม หรือคำคุณศัพท์ กำหนดให้บุคคลแสดงความรู้สึกต่อข้อคำถามนั้นว่า เห็นด้วยหรือไม่ หรือให้ตอบคำถามเพื่อค้นหาอารมณ์ความรู้สึก หรือให้เลือกคำคุณศัพท์เพื่ออธิบายวัตถุ กิจกรรมหรือแนวคิดที่กำหนดให้

สุพจน์ สิ้นสูงศ์วัฒน์ (2527 : 31) กล่าวว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นการวัดบุคลิกภาพด้านหนึ่ง ซึ่งการวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากเมื่อเปรียบเทียบกับ การวัดในสิ่งอื่นๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งมีอยู่ 5 วิธี คือ

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนงตั้งแต่ประสบการณ์อันซับซ้อน

2. วิธีการทดสอบ การทดสอบประกอบด้วยข้อความหลายสิบข้อที่ผู้ทดสอบตั้งขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐานซึ่งบางข้อเป็นคำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมในลัทธิการเมือง หรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่างๆ หรือปฏิกิริยาที่คนทำอยู่เสมอๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้นๆ เป็นต้น

3. การประมาณค่าโดยการเลือกคุณลักษณะ บุคลิกภาพที่เป็นเครื่องเชิดชูให้บุคลิกภาพเด่นสะดุดตา เช่น ความสงบเสถียร แล้วให้หลายๆ คนช่วยกันประมาณค่าว่าบุคลิกภาพของผู้ถูกประมาณค่าอันนั้นตกอยู่ในขั้นไหน คือมีสงบเสถียรมากน้อยเพียงใด

4. การวิเคราะห์ตัวเอง คือ การประมาณค่าตัวเองแบบวิเคราะห์ตัวเองเป็นคำถามแบบปรนัย จะเป็นประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน

5. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์มีหลักคล้ายๆ กับการวิเคราะห์ตัวเองต่างกันที่ว่าผู้สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราติดตามเพื่อให้เราวิเคราะห์ตนเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จดบันทึกและประมาณค่าบุคลิกภาพของเขา ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่ว่าตัวถูกสอบบุคลิกภาพ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ บุคคลทั่วไปจะตั้งมาตรฐานการกระทำของตนไว้บุคคลจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้ประสบความสำเร็จ การป้องกันการเสพยาบ้าสามารถใช้แนวคิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้โดยมีการตั้งความปรารถนาไม่ให้มีการเสพยาบ้าของนักเรียนโดยตัวนักเรียนเองต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยว มีการคาดการณ์ล่วงหน้ามองการณ์ไกลซึ่งเป็นลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเพื่อป้องกันมิให้ตนเสพยาบ้า

การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง

มิสเซล (ยุพาณี ภูมิศรีแก้ว. 2545 : 11 ; อ้างอิงจาก Mischel. 1974. *Processes in Delay of Gratification*. p. 112-114) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสามารถที่คาดการณ์ไกลและเล็งเห็นความสำคัญของผลที่เกิดขึ้นในอนาคตทั้งผลดีและผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้น โดยสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อได้รับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า ส่วนการควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถที่จะละเว้นการกระทำบางชนิด หรือความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมที่จะต้องใช้เวลาเสียสละหรือความอดทนในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคต

สุรพงษ์ ชูเดช (2531 : 46) ให้ความหมายลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและการบังคับตนเองให้อดทนรอสำหรับประโยชน์หรือความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่และสำคัญ

กนกวรรณ อุ่นใจ (2535 : 27) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การมองสู่ออนาคตของบุคคล โดยผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ไกลและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสมแนวทางแก้ปัญหา และวางแผนดำเนินการ เพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคตรู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อความสำเร็จในชีวิต

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกลโดยแสดงถึงการเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดผลเสียแก่ตนเอง

ความสำคัญลักษณะมุ่งอนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529 : 100) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มุ่งอนาคต และสามารถควบคุมตนเองได้ดังนี้

1. สามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของอนาคตและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม
2. รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้อย่างเหมาะสม
3. สามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อกระทำไม่เหมาะสม

สมดุลย์ ขาญนุวงศ์ (2533 : 51) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มุ่งอนาคตและมีการควบคุมตนเองสูงไว้ดังนี้

1. สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ และสามารถคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

2. สามารถ อดได้รอได้ “สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวาน”

3. มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่า ทำดีย่อมได้ผลดีตอบแทนเป็นบุคคลที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผลสามารถเว้นจากการกระทำบางชนิดที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพ

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 7 – 8) กล่าวถึงความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่าเป็นการคำนึงถึงอนาคตและควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางนั้น ทำให้บุคคลสามารถปรับวิธีการและเป้าหมายให้ถูกต้องและสัมพันธ์กัน

จากความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมโดยให้บุคคลสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ มีจริยธรรมสูง มีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค มีความรับผิดชอบมีเป้าหมายชีวิตคาดการณ์ไกลมีการวางแผนอนาคตของตนเอง

การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 16 - 17) ได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการมุ่งอนาคตไว้ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ให้รู้จักความหมายของการมุ่งอนาคต วิธีฝึกทำให้โดยการกระตุ้นให้บุคคลรู้จักคิดถึงสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกลอย่างมีเหตุผล ยกตัวอย่างให้เห็นแบบอย่างของการคิดประเภทนี้ และฝึกการรู้จักในตนเองนี้ เพื่อให้เข้าใจความหมายของการมุ่งอนาคตในกาลเทศะต่าง ๆ

2. ให้เห็นความสำคัญของการมุ่งอนาคต วิธีฝึกทำได้ โดยการให้เห็นตัวอย่างของผลดีที่เกิดจากการกระทำกิจกรรมที่มุ่งอนาคต ฝึกวางแผนเกี่ยวกับชีวิตและการทำงานฝึกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับความคาดหวังของตนเอง

3. ให้รู้จักคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต วิธีฝึกทำได้ โดยการให้บุคคลเห็นตัวอย่างของการวางแผนในอนาคตของผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต ฝึกวางแผนเกี่ยวกับชีวิตและการทำงานฝึกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับความคาดหวังของตนเอง

เพ็ญแข ประจันปัจฉินิก (2527 : 15 – 37) เสนอนโยบายในการปลูกฝังลักษณะนิสัยมุ่งอนาคต สำหรับครอบครัวและโรงเรียน โดยสรุปดังนี้

1. บทบาทครอบครัว

บิดามารดาต้องทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี เช่น การรู้คุณค่าของเวลา มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีการวางแผนการกำหนดการใช้เวลา เช่น กำหนดว่าควรทำอะไรในวันหยุด และอาจใช้วิธีปลูกฝังวัยรุ่นให้เป็นผู้มุ่งอนาคต โดยใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผล และใช้วิธีควบคุมแบบปานกลางอย่างสม่ำเสมอคงเส้นคงวา นอกจากนี้ การฝึกหัดการใช้เหตุผลและการคาดการณ์ ควรเริ่มจากสิ่งที่

เป็นเรื่องง่าย ๆ จนถึงเรื่องยาก เช่น การกระตุ้นให้วัยรุ่นวางแผนเกี่ยวกับการเรียนต่อหรือ การวางแผนเกี่ยวกับอาชีพของตน เป็นต้น

2. บทบาทโรงเรียน

ครูสามารถปลูกฝังลักษณะมุ่งอนาคตให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้โดย ใช้วิธีสนับสนุนให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการทำงานและมีความเพียรพยายามที่จะทำงานให้ลุล่วงไปได้ ยกย่องนักเรียนที่ทำตนเป็นผู้มุ่งอนาคต ใช้วิธีการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดค้นหาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง นักเรียนจะได้เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นขั้นตอน และสามารถวางแผนได้ ได้เรียนรู้เรื่องและเหตุผลสามารถคาดคะเนผลของเหตุการณ์ได้ นอกจากนี้ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้มุ่งอนาคตด้วย นั่นคือ ต้องเป็นผู้มีความเพียรพยายาม และมีการวางแผนการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความจริงในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้น

รังสรรค์ เพ็งหนู (2531 : 82 –103) กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้พร้อมที่จะอยู่ในโลกที่เปลี่ยนแปลง สู่อนาคตที่ไม่แน่นอนนี้ หนทางหนึ่งคือการให้บุคคลมีทัศนคติที่กว้างไกลทั้งในแง่ของมิติเกี่ยวกับเวลา สถานที่ ชุมชน และวิถีชีวิตเพื่อจะได้ปรับปรุง ปฏิบัติ หรือกำหนดแนวทางเดินที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การช่วยกระตุ้นให้เยาวชนสร้างอนาคตที่พึงประสงค์ของตนเองและสังคมได้ตั้งแต่ปัจจุบัน และได้เสนอแนะแนวคิดการประยุกต์เทคนิค วิธีการเชิงอนาคต เช่น การพรรณนาอนาคต การสร้างอนาคตจำลองวงล้อมอนาคต การวิเคราะห์เครือข่ายอาชีพ และวิธีการตรวจสอบค่านิยมในอนาคต เพื่อให้ในกระบวนการแนะแนวโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ

1. มุ่งให้นักเรียนตระหนักว่า อนาคตเกิดจากความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ในอดีต และสภาพแวดล้อมกับโอกาส และโดยการเลือกตัดสินใจในของมนุษย์เอง
2. มุ่งให้นักเรียนตระหนักว่า การคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตเป็นการตรวจสอบทางเลือกที่อาจเป็นไปได้ในอนาคต
3. มุ่งให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของโลกและชีวิตอย่างเป็นระบบเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์

ความสำคัญของการควบคุมตน

การควบคุมตนนั้นจะใช้พฤติกรรมที่ทำให้เกิดผลหลายประการที่ขัดแย้งกัน กล่าวคือ ผลที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจนั้นก็เกิดขึ้นทันทีหลังจากกระทำพฤติกรรม แต่ผลเสียจะเกิดในอนาคต เช่น การรับประทานอาหารมากเกินไป การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา และการเสพสิ่งเสพติด การควบคุมตนเองจึงส่งผลดีในระยะยาว เช่น การไปพบหมอฟันอาจจะทำให้ได้รับความเจ็บปวด แต่มีผลทำให้ฟันแข็งแรงและไม่มีปัญหาเกี่ยวกับฟันในอนาคต การควบคุมตนเองจึงมุ่งที่จะช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายที่ตนต้องการได้

จากการศึกษาของ ยูฟาณี ภูมิศรีแก้ว (2545 : 18) พบว่า มนุษย์ใช้วิธีการต่างๆ ในการควบคุมพฤติกรรมของตนในชีวิตประจำวันคือ

1. การยับยั้งร่างกายและการใช้เครื่องช่วย เช่น การกักริมฝีปากตนเองเพื่อกลิ้นหัวเราะ การทำเช่นนี้เป็นผลให้ตนเองสามารถหลีกเลี่ยงจากผลที่ตนเองไม่พึงพอใจได้

2. การเปลี่ยนสิ่งเร้า เช่น การเลือกสถานที่พักผ่อนเพื่อให้ห่างจากสภาพการทำงาน การทำเครื่องหมายลงปฏิทินการเรียนรู้เพื่อเตือนความทรงจำ เพื่อที่จะใช้เป็นสิ่งเร้าให้แสดงพฤติกรรมบางอย่างในเวลาต่อมาอันเป็นผลทำให้สามารถหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงพอใจที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้าจะช่วยให้แสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้มากขึ้น

3. การยับยั้งหรืองดเว้นกิจกรรมบางอย่าง เช่น การอดอาหาร และการรับประทานอาหารอิ่มเกินไป

4. การเปลี่ยนแปลงการแสดงออกทางอารมณ์ เช่น การพยายามคิดเรื่องอื่นเพื่อระงับความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ

5. ใช้สิ่งเร้าที่ไม่พึงปรารถนา เช่น การตั้งนาฬิกาปลุกเพื่อให้เสียงนาฬิกาปลุกบกรบกวนการนอนทำให้ตื่นไปทำธุระได้ตามเวลา

6. ใช้ยา การวางเงื่อนไขผลกรรม เช่น การดื่มสุราเพื่อให้ลืมความทุกข์หรือการดื่มกาแฟเพื่อไม่ให้ง่วงนอน

7. การให้การเสริมแรงและการลงโทษตนเอง เช่น ถ้าทำงานเสร็จตามกำหนดแล้วจึงจะดูรายการโทรทัศน์ที่ชอบ แต่ถ้าทำงานไม่เสร็จจะไม่ดูโทรทัศน์ เป็นต้น

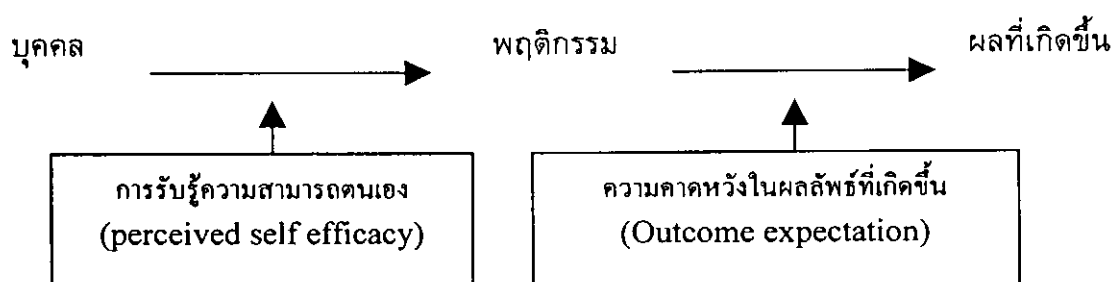
8. การหันเหความสนใจไปสู่สิ่งอื่น เช่น การเปลี่ยนหัวข้อสนทนาเพื่อหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทของกลุ่มสนทนา

การสร้างเสริมความสามารถในการควบคุมตนเองสามารถเลือกใช้วิธีการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการควบคุมตนเองเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของพฤติกรรมได้โดยใช้วิธีการสังเกตตนเอง เพราะการสังเกตตนเองทำให้บุคคลได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมของตน ซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตนคิดว่าเหมาะสมได้

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีความสามารถของตนเอง (Self – Efficacy)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) มีพื้นฐานจากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของนักจิตวิทยาชาวแคนาดา ชื่อ Albert Bandura การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไม่สามารถประเมินจากพฤติกรรมการแสดงออกเท่านั้น แต่การได้ความรู้ใหม่ก็เป็นต้นการเรียนรู้ได้เช่นเดียวกัน โดยเชื่อว่าความเชื่อของบุคคลว่าตนมีความสามารถที่จะกระทำเพื่อให้นำไปสู่ผลที่พึงปรารถนาความสามารถของตนเอง ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ (Bandura. 1977 : 191-215)

แบนดูราได้ศึกษาถึงความเชื่อของบุคคลในเรื่องความสามารถที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยความสามารถตนเอง และได้เสนอแนะให้บุคคลมีความเชื่อในความสามารถตนเอง ดังนั้นความสามารถตนเอง (Self Efficacy) มีอิทธิพลที่จะช่วยให้บุคคลปฏิบัติตนเฉพาะอย่างได้ จึงเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญที่จะเชื่อมระหว่าง สิ่งที่เราคาดว่าจะต้องทำอะไร กับสิ่งที่เราจะปฏิบัติจริง จากแนวคิดดังกล่าว แบนดูรา ได้พัฒนาและทดสอบทฤษฎีความสามารถตนเอง (Self Efficacy) โดยมีสมมติฐานของทฤษฎี คือ ถ้าบุคคลมีการรับรู้หรือมีความเชื่อในความสามารถตนเองสูง และเมื่อทำแล้วจะได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้ บุคคลนั้นก็มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามซึ่งโครงสร้างที่สำคัญของทฤษฎีดังภาพประกอบ 1 (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2536 : 58 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1977. *Social learning theory*. unpage)



ภาพประกอบ 1 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น

จากโครงสร้างของทฤษฎีแสดงให้เห็นองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. การรับรู้ความสามารถตนเอง (Perceived self efficacy) แบนดูราให้ความหมายว่าเป็นการตัดสินความสามารถของตนเองว่าจะสามารถทำงานได้ในระดับใดหรือเป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตความเชื่อในความสามารถตนเอง พิจารณาจากความรู้สึก ความคิด การตั้งใจ และพฤติกรรม

2. ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิบัติ (Outcome expectation) หมายถึงความเชื่อที่บุคคลประเมินค่าถึงพฤติกรรมเฉพาะอย่างที่จะปฏิบัติซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้เป็นการคาดหวังในสิ่งที่จะเกิดขึ้น สืบเนื่องจากพฤติกรรมที่ได้กระทำ

บุคคลที่ตัดสินใจว่า จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับการรับรู้ความสามารถตนเองว่า จะทำพฤติกรรมนั้นได้หรือไม่ และความคาดหวังในผลลัพธ์ที่จะเกิดจากการกระทำพฤติกรรม เนื่องจาก มนุษย์เรียนรู้ว่าการกระทำใดนำไปสู่ผลลัพธ์ใด แต่ความสามารถของมนุษย์แต่ละคนที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ มีขีดจำกัดไม่เท่ากัน ดังนั้น การที่บุคคลจะตัดสินใจว่า จะกระทำพฤติกรรมหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถตนเองและอีกส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการกระทำ ซึ่งทั้ง 2 ประการ มีความสัมพันธ์กันดังภาพประกอบ 2 (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2536 : 59 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1978. *The self-system in reciprocal determinism*. p 241.)

ความคาดหวังเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น

		สูง	ต่ำ
การรับรู้ความสามารถตนเอง	สูง	มีแนวโน้มที่จะทำแน่นอน	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำ
	ต่ำ	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำ	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำแน่นอน

ภาพประกอบ 2 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลลัพธ์ที่กระทำ

จากภาพประกอบ 2 สามารถอธิบายได้ว่า บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถตนเองสูงจะส่งผลต่อความสำเร็จของบุคคล โดยที่บุคคลนั้นกล้าเผชิญต่อปัญหาต่างๆ แม้กระทั่งความล้มเหลวหรือสิ่งที่ยากและพยายามทำให้สำเร็จ โดยมีความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นสูง สำหรับบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถตนเองต่ำ จะไม่มั่นใจต่อการกระทำของตนเองเพื่อให้เกิดความสำเร็จได้ จะพยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญต่อปัญหา คิดว่าสิ่งที่ปัญหาหรือสิ่งที่ตนจะต้องทำนั้นยาก ซึ่งจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นต่ำหรือปานกลาง จนอาจทำให้บุคคลไม่พยายามกระทำพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังไว้

ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถตนเองนั้น Bandura เสนอว่า มี 4 วิธี คือ
(สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2536 : 59-60)

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery experiences) เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถตนเอง เนื่องจากว่า เป็นประสบการณ์โดยตรง ความสำเร็จทำให้เพิ่มความสามารถตนเอง บุคคลจะเชื่อว่าเขาสามารถที่จะทำได้ ดังนั้น การพัฒนาการรับรู้ความสามารถตนเองนั้น ต้องฝึกบุคคลให้มีทักษะเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จ พร้อมๆกับการทำให้เขารับรู้ว่าเขามีความสามารถที่จะกระทำ จะทำให้บุคคลใช้ทักษะที่ได้รับการฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด บุคคลที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถนั้น จะไม่ยอมแพ้จะไร้ง่ายๆแต่จะพยายามทำงานต่างๆเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

2. การได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious experience) โดยการใช้ตัวแบบ (modeling) การได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ จะทำให้ผู้สังเกตฝึกความรู้สึกว่า เขามีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ ถ้ามีความพยายามจริงและไม่ย่อท้อ การที่ได้ดูตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายตนเองส่งผลต่อความรู้สึกว่าเขามีความสามารถที่จะทำได้เช่นนั้น ตัวแบบแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง (Live model) คือตัวแบบที่บุคคลได้มีโอกาสสังเกตและปฏิสัมพันธ์โดยตรง

2. ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic model) คือตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ วิทยุ โทรทัศน์ การ์ตูน หรือหนังสือนวนิยาย เป็นต้น

3. การใช้คำพูดชักจูง (Verbal persuasion) เป็นการบอกว่าคุณคนนั้นมี
ความสามารถที่

จะประสบความสำเร็จได้จะใช้ร่วมกับการทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จโดยค่อยๆ
สร้างความสามารถให้กับบุคคลอย่างค่อยเป็นค่อยไป และให้เกิดความสำเร็จตามลำดับขั้นตอน
พร้อมทั้งการใช้คำพูดชักจูงร่วมกัน จะได้ผลดีในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถตนเอง

4. การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotion arousal) การกระตุ้นทางอารมณ์มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาพที่ถูกข่มขู่ การตัดสินใจวิตกกังวลและความเครียดของบุคคลนั้น บางส่วนจะขึ้นอยู่กับ การกระตุ้นทางสรีระ การกระตุ้นที่รุนแรง ทำให้การกระทำไม่ค่อยได้ผลดี บุคคลจะคาดหวังความสำเร็จเมื่อบุคคลไม่ได้อยู่ในสภาพการณ์ที่กระตุ้นด้วยสิ่งที่ไม่พึงพอใจ ความกลัวจะกระตุ้นให้เกิดความกลัวมากขึ้น บุคคลจะเกิดประสบการณ์ของความล้มเหลวอันจะทำให้เกิดการรับรู้ความสามารถตนเองต่ำ

แบนดูรา (Bandura.1977 : 191-215) ได้เสนอลักษณะความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถตนเองของบุคคลเป็น 3 มิติคือ

1. มิติระดับความคาดหวัง (Magnitude) หมายถึง ระดับความคาดหวังของบุคคลในการกระทำสิ่งต่างๆซึ่งจะผันแปรตามความยากง่ายของงานที่จะต้องทำ บุคคลที่มีความคาดหวังในความสามารถตนเองต่ำหรือขีดความสามารถจำกัดทำงานได้เฉพาะเรื่องที่ย่อยๆถ้ามอบหมายให้ทำกิจกรรมที่ยากเกินความสามารถ ก็จะพบความล้มเหลว ดังนั้น การมอบหมายงานต้องพิจารณาไม่ให้ง่ายเกินความสามารถ ควรเป็นงานระดับปานกลาง

2. มิติความเข้มแข็งของความมั่นใจ (Strength) หมายถึง ความสามารถที่จะพิจารณาตัดสินใจความเป็นไปได้ ในความสามารถของบุคคลที่จะปฏิบัติงาน โดยกระบวนการ 2 ขั้นตอนคือการมอบหมายรายการกิจกรรมที่จะปฏิบัติเพื่อจะได้เห็นถึงลักษณะกิจกรรม และการเปิดโอกาสให้ซักถามถึงแนวทางรูปแบบของกิจกรรมเหล่านั้น

3. มิติความตัดสินใจ (Generality) ประสบการณ์บางอย่างจะก่อให้เกิดความสามารถที่จะนำไปปฏิบัติงานอื่น ๆ ในสภาพงานที่คล้ายๆ กัน ตัวอย่างเช่น ความเชื่อของผู้ป่วยโรคหัวใจเกี่ยวกับการทดสอบความคงทนในสมรรถภาพของร่างกายต่อการออกกำลังกายภายใต้การดูแลของแพทย์ และความเชื่อของผู้ป่วยสามารถทำได้เมื่อกลับไปอยู่บ้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยต่างประเทศ

แลนด์ และคณะ (Land. 1984 : 146 – 148) ได้ศึกษาอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนเพื่อติดตามดูพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 4 พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความนึกคิดของเด็กแต่ไม่ใช่แรงกดดันโดยตรงต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ โดยอิทธิพลของเพื่อนจะเป็นแรงผลักดันทำให้คนได้เกิดการกระทำใดกระทำหนึ่ง เพื่อสนองความต้องการของบุคคลอื่นในกลุ่ม นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะแนวทางการใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติให้มีสุขภาพดี โดยการพัฒนานกลวิธีทางการศึกษาที่ทำให้เด็กสามารถเข้าใจอิทธิพลของกลุ่ม ธรรมชาติแรงกดดัน เข้าใจความต้องการของตนเอง สามารถกำหนดทางเลือกที่จะตอบสนองความต้องการเหล่านั้นและตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด.

ฮาอะกา และ สตีวาร์ท (Haaga and Stewart. 1992: 28-29) ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงจากการหันกลับมาสูบบุหรี่ซ้ำ หลังจากเลิกสูบบุหรี่แล้ว ซึ่งพบว่าสามารถทำนายความอดทนในการละเว้นการสูบบุหรี่ได้ โดยให้ผู้เลิกสูบบุหรี่ ออกมาแสดงความคิดเห็นโดยมีสถานการณ์มาตรฐาน ซึ่งเป็นสถานการณ์สมมติขึ้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงจากการหันกลับมาสูบบุหรี่ซ้ำ ในระดับปานกลาง จะมีความอดทนในการหลีกเลี่ยงที่จะหันกลับไปสูบบุหรี่ซ้ำได้ไม่แตกต่างจากกลุ่มที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงจากการหันกลับมาสูบบุหรี่ซ้ำในระดับสูง แต่จะพบว่า กลุ่มที่มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงจากการหันกลับมาสูบบุหรี่ซ้ำระดับปานกลาง จะมีความคงทนในการหลีกเลี่ยงจากการสูบบุหรี่ซ้ำได้ยาวนานกว่ากลุ่มที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงจากการสูบบุหรี่ซ้ำระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ควรจะมีระดับสูงเพียงพอ ที่ผู้เลิกสูบบุหรี่จะไม่สิ้นความพยายามถ้าเกิดเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้มีการสูบบุหรี่ซ้ำขึ้น

มาร์คอส และบahr (Marcos and Bahr. 1995 : 1382 - 1405) ได้ศึกษารูปแบบของความก้าวหน้าของยาเสพติด มีการทดสอบการควบคุมทางสังคม โดยจำแนกและทดสอบการใช้ยาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2,626 คน ของนักเรียน High school จากทางใต้ของอเมริกาในด้านการควบคุมทางสังคมในรูปแบบที่เกี่ยวกับ บิดามารดา หรือผู้ปกครอง การศึกษา, ศาสนา และค่านิยมความเชื่อเดิม พบว่า ร้อยละ 39.00 ใช้แอมเฟตามีน และร้อยละ 24.00 ใช้พวดยาเสพติดที่รุนแรงกว่า เช่น โคเคน เฮโรอีน LSD จากการศึกษาพบว่าควรนำทฤษฎีการควบคุมทางสังคม และการพัฒนาความก้าวหน้าของยาเสพติดร่วมกันทำนายรูปแบบการใช้ยาเสพติดในวัยรุ่น

ฟิลลิป (Philip. 2001 : unpagged) จากการศึกษาอธิบายถึงวัยรุ่นอายุ 15 ปี เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีพัฒนาการซึ่งอาจจะมีผลต่อการต่อต้านสารเสพติดในการป้องกันรณรงค์และการทดลองอื่นๆ การวิจัยนั้นจะศึกษาและพิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงในการใช้สารเสพติด ผู้วิจัยไม่เพียงแต่จะใช้แรงสนับสนุนพวกที่ส่งผลต่อการกระตุ้น แต่ยังใช้นิทานและละครกระตุ้นเพื่อชักจูงในการกระทำพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติด ซึ่งการค้นคว้านั้นจะแสดงให้เห็นถึงการควบคุมเวลา ซึ่งจะใช้สื่อโทรทัศน์เป็นเครื่องช่วยลดในการเสพยาในวัยรุ่นที่ไวต่อการถูกกระตุ้น

มาวิน (Marvin. 2001 : unpagged) ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวัยรุ่นได้ใช้ประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรและได้อุทิศตนศึกษางานในหน่วยงานสารเสพติด ได้มีการศึกษาและสุ่มตัวอย่างจาก 34 โรงเรียน โดยใช้เวลา 2 ปี ทำการรวบรวมข้อมูลจำนวน 5,691 คน จาก 8 กลุ่ม (ร้อยละ 77 ของนักเรียน) พบว่าใน 30 วัน จะอยู่กับแอลกอฮอล์ บุหรี่ ภัย และสารเสพติดอื่นๆ และพบปัญหาที่มีผลกระทบ คือ ใช้ทุกเวลา และใช้เมื่อเร็วๆ นี้ และยังพบว่ามีการใช้กัญชาน้อยกว่าที่คาดไว้

งานวิจัยในประเทศ

บังอร ดวงรัตน์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนที่มีแหล่งที่ตั้งของโรงเรียนและนักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับยาบ้าต่างกันมีการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเสพยาบ้า การรับรู้ความรุนแรงของการเสพยาบ้า การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันยาบ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเสพยาบ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประสบการณ์เกี่ยวกับยาบ้าที่มีบุคคลในครอบครัว ญาติหรือเพื่อนเสพยา

ปยารี พิริยะอุดมพร (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนนทบุรี โดยการวิจัยนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของนักเรียนมีตัวแปรดังนี้ จิตลักษณะกับพฤติกรรมสุขภาพ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง การพักอาศัยของนักเรียน แหล่งข้อมูลข่าวสารของนักเรียน สังกัดโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าอยู่ในระดับ

เกณฑ์ขั้นต่ำ มีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้าอยู่ในระดับดี ส่วนการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้าอยู่ในระดับพอใช้ นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความรู้และเจตคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีเจตคติและการปฏิบัติต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างกัน สังกัดของโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษาต่างกันมีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้าต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้ไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มีการพักอาศัยต่างกัน มีความรู้ เจตคติและการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ส่วนความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้กับเจตคติ ความรู้กับการปฏิบัติ และเจตคติกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุกัญญา เจียมประชา (2543 : 122-124) ทำการศึกษารายกรณีการเสพยาบ้าศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นที่มีประวัติการเสพยาบ้าจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบ ใช้การศึกษารายกรณี ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่เสพยาบ้ามีสาเหตุมาจากขาดความเชื่อมั่นใจตนเอง มีอารมณ์อ่อนไหวอาศัยเป็นแหล่งชุมชนแออัดที่มีการระบาดของยาบ้า เพื่อนมีการรวมกลุ่มกันเสพยาบ้า โดยเริ่มตั้งแต่ชักชวนเพื่อทดลองเสพจนกระทั่งเสพติดไม่สามารถเลิกได้ และเมื่อเพื่อนชวนให้เสพก็จะเสพตามเพื่อน

ภัทรมน เพ็งส้ม (2544 : 104-107) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโครงการตำรวจประสานงานประจำโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี 22 แห่ง จำนวน 211 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม พฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษา และแบบสัมภาษณ์ระดับลึก ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การใช้ยาบ้ามาจากเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.6 และแหล่งที่ซื้อยาบ้าอยู่ใกล้ที่พักอาศัย ร้อยละ 69.8 หาเงินมาซื้อยาบ้าโดยวิธีการขโมยเงินจากบิดามารดามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 64.2 และจากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และการมีเพื่อนหรือคนคุ้นเคยเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง ความเอาใจใส่ดูแลของบิดามารดา และการมีเพื่อนหรือคนคุ้นเคยเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอื้อมพร พลอยประดิษฐ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพสารเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตจังหวัดมุกด สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 376 คน จากการศึกษาพบว่านักเรียนมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีเจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพสารเสพติดอยู่ในระดับดี นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพสาร

เสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 นักเรียนที่มีรายได้ต่างกัน มีความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีลักษณะการอยู่อาศัยต่างกัน มีความรู้เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน

ประภาศรี ททรัพย์ชนสมบุรณ์ (2547 : 115-125) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 812 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ร้อยละ 62.56 อยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มากที่สุด ร้อยละ 40.25 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองชั้นประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 34.24 รายได้นักเรียนต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท ร้อยละ 47.17 ลักษณะการพักอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดามากที่สุด ร้อยละ 83.87 และความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดอยู่ระดับต้องปรับปรุง ร้อยละ 68.10 การรับรู้ความรุนแรงของการเสพติดต่างกัน จะมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดแตกต่างกัน การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเสพติดต่างกัน จะมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดแตกต่างกัน ความคาดหวังในความสามารถของตนเองต่อการมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดต่างกันจะมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 17,649 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 420 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ตามลำดับดังนี้

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane. 1967 : 886) กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อน (0.05)

2. ทำการสุ่มโรงเรียนสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 และ 2 มาจำนวน 4 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างคือ โรงเรียนพระนารายณ์ โรงเรียนบ้านหมี่ โรงเรียนท่าม่วง และโรงเรียนพัฒนานิคม

3. สุ่มเลือกห้องเรียนจากโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายตามตาราง 6

ตาราง 6 แสดงประชากรกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ชั้น/ห้อง	กลุ่มตัวอย่าง		
		ชาย	หญิง	รวม
พระนารายณ์	ม.1 / 2	20	17	37
	ม.2 / 5	21	16	37
	ม.3 / 7	19	18	37
บ้านหมี่วิทยา	ม.1 / 6	19	15	34
	ม.2 / 3	18	18	36
	ม.3 / 9	19	15	34
ท่าวังวิทยาคาร	ม.1 / 3	18	19	37
	ม.2 / 8	21	18	39
	ม.3 / 4	18	17	35
พัฒนานิคม	ม.1 / 1	17	17	34
	ม.2 / 5	19	18	37
	ม.3 / 4	18	17	35
รวม		227	205	432

แต่ในการศึกษานี้คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อมาทำการวิเคราะห์จำนวน 420 ฉบับ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านชีวสังคม ประกอบด้วย ตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารการป้องกันการเสพติด การคบเพื่อน ลักษณะเป็นแบบสำรวจ Check list และการเติมข้อความในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดตัวเลือกตอบ (Multiple choices) ชนิด 4 ตัวเลือก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติในการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) มี 5 ระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) มี 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามการมุ่งอนาคตควบคุมตน เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) มี 5 ระดับ คือ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง จริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง

ส่วนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเสพติดแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) มี 3 ระดับ คือ ปฏิบัติประจำ ปฏิบัติบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบและแบบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียน
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบทดสอบ และแบบสอบถามจากตำราและเอกสารต่าง ๆ
3. สร้างแบบทดสอบและแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านชีวสังคมและด้านจิตลักษณะในการป้องกันการเสพติดของนักเรียน
4. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิตเพื่อขอคำแนะนำ และนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป
5. นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความชัดเจนและความถูกต้อง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 90 คน

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

1. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ถ้าตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ได้ตอบจะได้ 0 คะแนน

ประเมินโดยเกณฑ์ประเมินผล ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9)

คะแนน ร้อยละ 80-100	หมายถึง ความรู้ระดับดี
คะแนน ร้อยละ 60-79	หมายถึง ความรู้ระดับปานกลาง
คะแนน น้อยกว่าร้อยละ 60	หมายถึง ความรู้ระดับต่ำ

2. แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายชื่อ ดังนี้

ข้อความทางบวก		ข้อความทางลบ
ข้อเลือก	คะแนน	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

(วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดระดับไม่ดี

3. แบบสอบถามความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายชื่อ ดังนี้

ข้อความทางบวก		ข้อความทางลบ
ข้อเลือก	คะแนน	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

(วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดสูง

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดต่ำ

4. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันเสพติดของนักเรียนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อ ดังนี้

ข้อความทางบวก		ข้อความทางลบ
ข้อเลือก	คะแนน	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

(วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันเสพติดระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันเสพติดระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันเสพติดระดับต่ำ

5. แบบสอบถามเกี่ยวกับการมุ่งอนาคตควบคุมเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด โดยให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อดังนี้

ข้อความทางบวก		ข้อความทางลบ
ข้อเลือก	คะแนน	คะแนน
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

(วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองระดับต่ำ

6. แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการเสพติด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับคือ ปฏิบัติสม่ำเสมอ ปฏิบัติบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ โดยให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อดังนี้

ข้อความทางบวก		ข้อความทางลบ
ข้อเลือก	คะแนน	คะแนน
ปฏิบัติสม่ำเสมอ	3	0
ปฏิบัติบางครั้ง	2	2
ไม่เคยปฏิบัติ	1	3

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

(วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 1.34 – 2.00 หมายถึง พฤติกรรมป้องกันการเสพติดดี

ค่าเฉลี่ย 0.67 – 1.33 หมายถึง พฤติกรรมป้องกันการเสพติดพอใช้

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.66 หมายถึง พฤติกรรมเพื่อป้องกันการเสพติดควรปรับปรุง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ได้แก่ ข้อคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา ข้อคำถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ข้อคำถามวัดความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ข้อคำถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ข้อคำถามวัดการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา และข้อคำถามการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด สรุปย่อเค้าโครงการวิจัยไปได้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน หรือผู้มีประสบการณ์พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาเป็นรายข้อว่าแต่ละข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหาโดยใช้เกณฑ์คะแนนดังนี้

1 สำหรับข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

-1 สำหรับข้อคำถามที่ไม่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) เท่ากับ .05 หรือมากกว่าขึ้นไป ถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ได้ ได้ข้อคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา จำนวน 20 ข้อ ข้อคำถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา 20 ข้อ ข้อคำถามวัดความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา 20 ข้อ ข้อคำถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา 20 ข้อ ข้อคำถามวัดการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา 20 ข้อ และข้อคำถามการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา 25 ข้อ

1.2 ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ตรวจพิจารณาอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

2. การวิเคราะห์หาความยากง่าย (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

2.1 หาความยากง่ายของแบบทดสอบความรู้ โดยหาสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ที่ตอบแบบทดสอบในแต่ละข้อถูกต้องจำนวนผู้ตอบแบบทดสอบทั้งหมด แล้วเลือกข้อคำถามที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 ไว้ (พวงรัตน์, ทวีรัตน์, 2543 : 129) คัดเลือกข้อคำถามไว้จำนวน 12 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.37 - 0.80

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้เป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบพอยต์ไบซีเรียล (Point biserial correlation) ซึ่งเป็นค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ และเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 119) คัดเลือกข้อคำถามไว้จำนวน 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.11 – 0.58 (สำหรับข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.20 นั้น ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงภาษาที่ใช้ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล)

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า ความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า โดยวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected item total correlation) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 116-117) คัดเลือกข้อคำถามตามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้าได้จำนวน 12 ข้อจาก 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 – 0.64 คัดเลือกข้อคำถามความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้าได้จำนวน 12 ข้อจาก 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.12 - 0.35 คัดเลือกข้อคำถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้าได้จำนวน 11 ข้อ จาก 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.22 - 0.55 คัดเลือกข้อคำถามการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้าได้จำนวน 12 ข้อ จาก 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.12 - 0.42 คัดเลือกข้อคำถามการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้าได้จำนวน 15 ข้อ จาก 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.19 – 0.56 (สำหรับข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.20 นั้น ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงภาษาที่ใช้ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล)

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

3.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ที่มีระบบการให้คะแนน คือ ตอบถูกได้คะแนนเป็น 1 และตอบผิดได้คะแนนเป็น 0 นำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยสูตร K.R.20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 123) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.44

3.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า ความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยาบ้า นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสูตรสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach. 1990 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80, 0.23, 0.47, 0.39 และ 0.43 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวไปมอบให้แก่โรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เมื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างได้แล้ว ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการทำวิจัยพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยให้ทราบ
4. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบและแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลที่โรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียน จากกลุ่มตัวอย่าง 420 คน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
5. เมื่อผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบแล้วตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

วิธีจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ตรวจสอบเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และคัดเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์ไว้สำหรับนำมาวิเคราะห์ต่อไป ตรวจสอบให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นำมาลงรหัส
2. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำมาวิเคราะห์แจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ตามตัวแปรอิสระ
3. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้า แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้า ความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้า การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้า การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้า นำมาวิเคราะห์โดยหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่าร้อยละของข้อมูล
4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้การทดสอบค่าสถิติที (t – test)

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) หรือทดสอบค่าสถิติเอฟ (F-test) ถ้าพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีนิวแมน-คูลส์ (Newman - Kuels method)

6. คำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

7. วิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถร่วมกันในการทำนายพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดโดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 11

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (P) โดยใช้สูตร (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ค่าความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	n	แทน	ค่าจำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 35 - 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้สูตร IC (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.

2538 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ

$\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การวิเคราะห์ความยากง่าย โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 129)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของคำถามแต่ละข้อ

R แทน จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายข้อ

2.3.1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด วิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์แบบพอยต์ไบเซรียล (Point biserial correlation) โดยใช้สูตร (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 119)

$$Y_{pbis} = \frac{Y_p - Y_q}{S_y} \cdot \sqrt{pq}$$

เมื่อ Y_{pbis} แทน ค่าอำนาจจำแนกประจำข้อดัชนีสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบพอยต์ไบเซรียล

$\bar{Y}_p$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของนักเรียนที่ตอบข้อนั้นถูก

$\bar{Y}_q$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของนักเรียนที่ตอบข้อนั้นผิด

S_y แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งหมด

p แทน ค่าความยากของข้อสอบนั้น (สัดส่วนของนักเรียนตอบข้อนั้นถูก)

q แทน ค่า(1-p) ซึ่งคือสัดส่วนของนักเรียนที่ตอบข้อนั้นผิด

2.3.2 แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ความสามารถ
 แห้งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด
 การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พฤติกรรมการป้องกันการเสพติด
 ยาเสพติด ใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมพัทธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ และคะแนนรวมทั้งฉบับ โดยตัด
 คะแนนข้อนั้นออก (Corrected item to total correlation) (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 :
 117)

$$r_{xy} = \frac{n\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
 n แทน จำนวนตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนรายข้อ (item) ของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวม (total) ของทั้งกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน X และคะแนน Y

2.4 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น

2.4.1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ใช้สูตร คูเดอร์
 ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) สูตรที่ K.R.20 (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2543 : 123)

$$r_{tt} = \left[\frac{n}{n - 1} \right] \left[\frac{S - \sum pq}{S^2} \right]$$

r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบที่ใช้วัดทั้งหมด
 p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่งๆ
 q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่งๆ คือ $1 - p$
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2.4.2. แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ความสามารถ
 แห้งทนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด
 การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พฤติกรรมการป้องกันการเสพติด
 ยาเสพติด การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
 (Alpha – coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 :
 125 – 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	แทน	คะแนนของความแปรปรวนแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	คะแนนของความแปรปรวนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับพฤติกรรมการ
 ป้องกันการเสพติด ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน โดยการทดสอบ ค่าที
 (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 2 และข้อ 5 โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 :173-175).

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

โดย

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]}{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2 + \left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2} + \frac{1}{n_1 - 1} + \frac{1}{n_2 - 1}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
x_1 และ x_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
S_1^2 และ S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
n_1 และ n_2	แทน	จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
df	แทน	จำนวนค่าความอิสระ (Degree of freedom)

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการทดสอบค่าเอฟ (F - test) หรือแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - way analysis of variance) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน ข้อ 3 และข้อ 4 โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 280)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ
MS_B	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
MS_W	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองภายในกลุ่ม

ถ้าผลการทดสอบค่าเอฟ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมน - คูลส์ (Newman - Keuls method) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 251 - 252)

$$q \cdot \sqrt{\frac{MS_W}{\tilde{n}}}$$

เมื่อ q	แทน	ค่า q - Statistic
MS_W	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองภายในกลุ่ม
$\tilde{n}$	แทน	จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน

โดย

$$\tilde{n} = \frac{K}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \dots + \frac{1}{n_k}}$$

เมื่อ K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 $n_1, n_2, \dots, n_k$ แทน จำนวนคะแนนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ถึง
 กลุ่มตัวอย่างที่ k ตามลำดับ

3.3 ทดสอบหาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ
 เพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)
 (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 314)

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน X และ Y
 $\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนชุด X
 $\sum Y$ แทน ผลรวมคะแนนชุด Y
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง X และ Y
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้โดยการทดสอบค่าที (t – test) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 317)

$$t = \frac{r\sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้
	n	แทน	จำนวนคน
	t	แทน	สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

3.4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ทดสอบสมมติฐานข้อ 11 มีรูปแบบสมการถดถอย ดังนี้ (ดุขฎิ โยเหลา. 2542 : 10)

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k$$

เมื่อ	Y	แทน	ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า
	a	แทน	ค่าคงที่ของสมการถดถอย
	$b_1, b_2, \dots, b_k$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระ
	$X_1, X_2, \dots, X_k$	แทน	ตัวแปรอิสระ
	K	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระที่ใช้ในสมการถดถอย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
p	แทน	ความน่าจะเป็น (Probability)
df	แทน	จำนวนค่าความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of square)
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน เป็นเพศชาย จำนวน 222 คน และเพศหญิง จำนวน 198 คน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมา วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยชีวิตสังคม ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันยาบ้าและการคบเพื่อน โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังปรากฏตามตาราง 7

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพยาบ้าและพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1- 3

โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรีเขต 1 และ 2 โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S) และระดับตัวแปร นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏตาม ตาราง 8 และ 9

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการคบ เพื่อน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) นำเสนอในรูปตารางประกอบความ เรียง ดังปรากฏตามตาราง 10, 11, 12, 13, และ 14

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพยาบ้าและพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 และ 2 โดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏ ตามตาราง 15

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมในการทำนายพฤติกรรมการป้องกันการ เสพติดยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับปัจจัยชีวิตสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยการแจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละ ดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร

คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 เพศ		
ชาย	222	52.90
หญิง	198	47.10
รวม	420	100.00
2 ระดับชั้นปีที่ศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	140	33.33
มัธยมศึกษาปีที่ 2	140	33.33
มัธยมศึกษาปีที่ 3	140	33.33
รวม	420	100.00
3 รายได้		
ต่ำกว่า 51 บาทต่อวัน	410	97.60
51 – 100 บาทต่อวัน	10	2.40
รวม	420	100.00
4 แหล่งข้อมูลข่าวสาร		
บิดา , มารดา หรือญาติ	7	1.70
ครู	15	3.60
เพื่อน	9	2.10
หนังสือพิมพ์ , แผ่นพับ , นิตยสาร	10	2.40
โทรทัศน์ , วิทยุ	379	90.20
รวม	420	100.00
5 การคบเพื่อน		
เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้า	10	2.40
ไม่เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้า	410	97.60
รวม	420	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีข้อมูลส่วนตัวดังนี้

เพศ

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 แสดงว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชายจำนวนมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชาย มีจำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 52.90 ส่วนเพศหญิง มีจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10

ระดับชั้นปีที่ศึกษา

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 3 ชั้นปี ชั้นปีละ 140 คน

รายได้ที่นักเรียนได้รับ

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 แสดงว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับรายได้ต่ำกว่า 50 บาทต่อวัน จำนวน 410 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 และได้รับรายได้ 51 – 100 บาทต่อวัน มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40

แหล่งข้อมูลข่าวสาร

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 แสดงว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับยาบ้าทางโทรทัศน์และวิทยุมากที่สุด จำนวน 379 คน คิดเป็นร้อยละ 90.20 ได้รับจากครู จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 ได้รับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์, แผ่นพับ และนิตยสาร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 ได้รับข่าวสารจากเพื่อน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 และได้รับข่าวสารจากบิดา มารดาหรือญาติ น้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70

การคบเพื่อน

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 แสดงว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ไม่เคยคบเพื่อนที่เสพยาบ้า จำนวน 410 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 และเคยคบเพื่อนที่เสพยาบ้า มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดและพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S) และระดับตัวแปร นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏตาม ตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดและพฤติกรรมป้องกันการเสพติด

ตัวแปร	n	ร้อยละ
ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด		
ระดับดี	266	63.30
ระดับปานกลาง	136	32.40
ระดับควรปรับปรุง	18	4.30
รวม	420	100.00
เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด		
ระดับดี	342	81.40
ระดับปานกลาง	78	18.60
ระดับไม่ดี	0	0.00
รวม	420	100.00
ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด		
ระดับสูง	344	81.90
ระดับปานกลาง	76	18.10
ระดับต่ำ	0	0.00
รวม	420	100.00

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวแปร	n	ร้อยละ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด		
ระดับสูง	338	80.50
ระดับปานกลาง	82	19.50
ระดับต่ำ	0	0.00
รวม	420	100.00
การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด		
ระดับสูง	344	81.90
ระดับปานกลาง	76	18.10
ระดับต่ำ	0	0.00
รวม	420	100.00
พฤติกรรมการป้องกันการเสพติด		
ระดับดี	267	63.60
ระดับพอใช้	153	36.40
ระดับควรปรับปรุง	0	0.00
รวม	420	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 63.30 มีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดระดับดี คิดเป็นร้อยละ 81.40 ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 75.50 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 80.50 การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 81.90 และพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดระดับดี คิดเป็นร้อยละ 63.60

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับตัวแปรความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการ
 เสงยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการ
 ป้องกันการสงยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้า
 การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้าและพฤติกรรมการป้องกัน
 การสงยาบ้า

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S	ระดับ
ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้า	420	82.06	11.12	ดี
เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้า	420	3.86	0.29	ดี
ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการสงยาบ้า	420	3.81	0.27	สูง
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	420	3.85	0.28	สูง
การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง	420	3.93	0.29	สูง
พฤติกรรมการป้องกันการสงยาบ้า	420	1.34	0.11	ดี

จากตาราง 9 แสดงว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้าระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
 82.06 ($S=11.12$) เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้าระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86
 ($S=0.29$) ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการสงยาบ้าระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
 3.81 ($S=0.27$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้าระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย
 เท่ากับ 3.85 ($S=0.28$) การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการสงยาบ้าระดับสูง
 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ($S=0.29$) และพฤติกรรมการป้องกันการสงยาบ้าระดับดี โดยมี
 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.34 ($S=0.11$)

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการสง
 ยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ
 ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการสง
 ยาบ้า และการคบเพื่อน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) นำเสนอในรูปตาราง
 ประกอบความเรียง ดังปรากฏตามตาราง 10

ตาราง 10 แสดงจำนวนคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการคบเพื่อน

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. เพศ				
ชาย	222	1.34	0.12	ดี
หญิง	198	1.35	0.11	ดี
รวม	420	1.34	0.11	ดี
2. ระดับชั้นปีที่ศึกษา				
มัธยมศึกษาปีที่ 1	140	1.34	0.12	ดี
มัธยมศึกษาปีที่ 2	140	1.33	0.12	ปานกลาง
มัธยมศึกษาปีที่ 3	140	1.36	0.19	ดี
รวม	420	1.34	0.11	ดี
3. รายได้ที่นักเรียนได้รับ				
ต่ำกว่า 51 บาทต่อวัน	410	1.34	0.11	ดี
51 – 100 บาทต่อวัน	10	1.32	0.10	ปานกลาง
รวม	420	1.33	0.11	ปานกลาง
4. แหล่งข้อมูลข่าวสาร				
บิดา,มารดา หรือญาติ	7	1.31	0.74	ปานกลาง
ครู	15	1.33	0.11	ปานกลาง
เพื่อน	9	1.33	0.15	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์ , แผ่นพับ, นิตยสาร	10	1.34	0.12	ดี
โทรทัศน์ , วิทยุ	379	1.35	0.11	ดี
รวม	420	1.34	0.11	ดี
5. การคบเพื่อน				
เคยคบเพื่อนที่เสพยาบ้า	10	1.36	0.12	ดี
ไม่เคยคบเพื่อนที่เสพยาบ้า	410	1.34	0.11	ดี
รวม	420	1.36	0.12	ดี

จากตาราง 10 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้ามากกว่าเพศชายโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 ($S=0.11$) เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.34 ($S=0.12$) อยู่ในระดับดี

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้ามากที่สุดเท่ากับ 1.36 ($S = 1.09$) อยู่ในระดับดี รองลงมาคือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.34 ($S=1.20$) อยู่ในระดับดี และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.33 ($S=1.24$) อยู่ในระดับปานกลาง

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่มีรายได้ที่นักเรียนได้รับ ต่ำกว่า 51 บาทต่อวัน มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้ามากที่สุดเท่ากับ 1.34 ($S=0.11$) อยู่ในระดับดี และนักเรียนที่มีรายได้ 51 – 100 บาทต่อวัน มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.32 ($S=0.10$) อยู่ในระดับปานกลาง

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าทางโทรทัศน์ และวิทยุมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้ามากที่สุดเท่ากับ 1.35 ($S = 0.11$) อยู่ในระดับดี รองลงมาคือได้รับครู มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.33 ($S=0.11$) อยู่ในระดับปานกลาง ได้รับจากหนังสือพิมพ์ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.34 ($S=0.12$) อยู่ในระดับดี ได้รับจากเพื่อน มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.33 ($S=0.15$) อยู่ในระดับปานกลาง และได้รับจากบิดา ,มารดา หรือญาติน้อยที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.31 ($S=0.74$) อยู่ในระดับปานกลาง

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เคยคบเพื่อนเสพยาบ้า มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้ามากที่สุดเท่ากับ 1.36 ($S = 0.12$) อยู่ในระดับดี และนักเรียนที่ไม่เคยคบเพื่อนเสพยาบ้ามีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าเท่ากับ 1.34 ($S= 0.11$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 11 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามเพศ

เพศกลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t	p
ชาย	222	1.34	0.12	0.99	.32
หญิง	198	1.35	0.11		

จากตาราง 11 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
ที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่
สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่านักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า
แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามรายได้
ที่นักเรียนได้รับ

รายได้ที่ได้รับของกลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t	p
ต่ำกว่า 51 บาทต่อวัน	410	1.34	0.11	0.39	.532
51 - 100 บาทต่อวัน	10	1.32	0.10		

จากตาราง 12 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
ที่รายได้ต่ำกว่า 51 บาทต่อวันและมีรายได้ 51 - 100 บาทต่อวัน มีพฤติกรรมการป้องกันการ
เสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่านักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับ
ต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขตการศึกษาเขต 1 และ 2
จำแนกตามรายได้ที่นักเรียนได้รับ

การคบเพื่อนกลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t	p
เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้า	10	1.36	0.12	0.14	.90
ไม่เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้า	410	1.34	0.11		

จากตาราง 13 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
ที่เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้าและไม่เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้ามีพฤติกรรมการป้องกันการ
เสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนพฤติกรรมการป้องกันการ
เสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา และแหล่งข้อมูลข่าวสาร

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1.ระดับชั้นปีที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.044	0.22	1.582	.207
	ภายใน	417	5.1810	0.14		
	รวม	419	5.854			
2.แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	4	0.016	0.004	0.289	.885
	ภายใน	415	5.838	0.014		
	รวม	419	5.854			

จากตาราง 14 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

ที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ว่านักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน และจากตาราง 14 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ว่านักเรียนมีแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏตามตาราง 15

ตาราง 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

ตัวแปร	n	r	p
ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า	420	0.058	0.120
เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า	420	0.067	0.085
ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า	420	0.041	0.203
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการป้องกันการเสพยาบ้า	420	0.035	0.235
การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองในการป้องกันการเสพยาบ้า	420	- 0.001	0.488

จากตาราง 15 แสดงว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐาน ข้อ 6, 7, 8, 9, และ 10 ที่ว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

สรุปได้ว่าการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการคบเพื่อนโดยการทดสอบค่าที (t- test) และค่าเอฟ (F- test) พบว่านักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนโดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพยาบ้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมกันในการทำนายพฤติกรรมป้องกันการ
 เสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 พบว่า ในการศึกษา
 ไม่มีปัจจัยใดที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 1 –3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 11 ที่ว่า
 ปัจจัยด้านชีวสังคมและปัจจัยด้านจิตลักษณะมีอำนาจสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรม
 ป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 –3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยจำแนกตามปัจจัยชีวสังคม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจิตลักษณะกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
4. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยชีวสังคมและปัจจัยจิตลักษณะต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีระดับชั้นปีการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน

6. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม
การป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน

7. เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการ
ป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน

8. ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน

9. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวก
พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน

10. การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์
ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน

11. ปัจจัยด้านชีวสังคม และปัจจัยด้านจิตลักษณะมีอำนาจสามารถร่วมกันทำนาย
พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต
1 และ 2

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน
17,649 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 420 คน ซึ่ง
ได้มาจากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากสูตรยามานะ (Yamane) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลาย
ขั้นตอน (Multistage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 7 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรีเขต 1 และ 2 ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสาร การป้องกันการเสพติด การคบเพื่อน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และการเติมข้อความในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบทดสอบเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple choice) ชนิด 4 ตัวเลือก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติในการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อความที่แสดงลักษณะทั้งทางบวกและทางลบ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อความที่แสดงลักษณะทั้งทางบวกและทางลบ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ จริ่งที่สุด จริ่ง จริ่งบ้าง จริ่งน้อย จริ่งน้อยที่สุด โดยมีข้อความที่แสดงลักษณะทั้งทางบวกและทางลบ

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามการมุ่งอนาคตควบคุมตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วย . อย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อความที่แสดงลักษณะทั้งทางบวกและทางลบ

ส่วนที่ 7 แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ โดยสร้างข้อความทั้งทางบวกและทางลบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ตรวจสอบเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบสอบถามแต่ละฉบับและคัดเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์ไว้สำหรับนำมาวิเคราะห์ต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต การศึกษาเขต 1 และ 2 ซึ่งได้แก่ เพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่ได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสาร และการคบเพื่อน วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. วิเคราะห์ระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา เจตคติเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดและพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียน สามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และระดับตัวแปร นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏตามตาราง 8-9

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้น ปีที่ศึกษา รายได้ที่ได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และการคบเพื่อน

4.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยการ ทดสอบค่าที (t-test) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบ ค่าเอฟ (F-test)

5. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ยา เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติดกับพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

6. การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมในการทำนายพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยชีวสังคมของทั่วไปนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.90 ระดับชั้นปีที่ศึกษาชั้นละ 140 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 ได้รับรายได้จาก ผู้ปกครอง ต่ำกว่า 51 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 97.60 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด จาก โทรทัศน์และวิทยุมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.20 และส่วนใหญ่ไม่เคยคบเพื่อนที่เสพติด คิด เป็นร้อยละ 97.60

2. วิเคราะห์ระดับของความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เจตคติเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และมโนทัศน์ควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติด เท่ากับ 82.06 ซึ่งมีความรู้ระดับดี

2.2 เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนเจตคติเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติด เท่ากับ 3.86 ซึ่งมีความรู้ระดับดี

2.3 ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความสามารถแห่ง ตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เท่ากับ 3.81 ซึ่งมีความสามารถแห่งตนระดับสูง

2.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เท่ากับ 3.85 ซึ่งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง

2.5 การมโนทัศน์ควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการมโน

อนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เท่ากับ 3.93 ซึ่งมีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองระดับสูง

2.6 พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด เท่ากับ 1.34 ซึ่งมีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านชีวสังคมต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพบว่า

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

3.2 นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

3.3 นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3

3.4 นักเรียนที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4

3.5 นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตลักษณะกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

4.1 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6

4.2 เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7

4.3 ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8

4.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 9

4.5 มุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 10

5. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสามารถร่วมกันในการทำนายพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) แบบมีขั้นตอน (Stepwise) พบว่าไม่มีตัวแปรใดในการศึกษานี้ที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1- 3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 อภิปรายผลตามตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งรายละเอียดดังนี้

พฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้า

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1- 3โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในเรื่องยาเสพติด การแนะนำเอาใจใส่ต่อสถานการณ์การระบาดของยาบ้า ครูเอาใจใส่และสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน ครอบครัวยุติความสำคัญดูแลบุตรหลานให้ปลอดภัยจากยาบ้าโดยให้ความใกล้ชิด เพื่อนในวัยเดียวกันก็มีส่วนสำคัญคือสามารถเข้าใจปัญหาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้คำแนะนำได้ตลอดจนปัจจุบันการรับข้อมูลข่าวสารมีหลายแบบรวดเร็วและทันเหตุการณ์ นักเรียนจึงได้รับความรู้เกี่ยวกับยาบ้ามากขึ้นจากปัจจัยด้านต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้นักเรียนมีความตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเสพยาบ้า ทราบถึงผลร้ายของยาบ้า นักเรียนจึงมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปยารี่ พิริยะอุดมพร (2543 : 131) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 388 คน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 117) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง 812 คน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดอยู่ในระดับดี

เพศ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า เนื่องจากปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงมีโอกาสทัดเทียมกันในทุกด้านในการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ สิ่งแวดล้อมและสังคมคล้ายกัน รวมทั้งสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ มากขึ้น มีการเปิดโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับยาบ้า รวมทั้งนักเรียนเหล่านี้อยู่ในช่วงวัยเดียวทำให้นักเรียนที่มีเพศต่างกันพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรวิน เทียนทองดี (2542 : 79) ได้ศึกษาพฤติกรรมป้องกันสารเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 117) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาเสพติดไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ เอื้อมพร พลอยประดิษฐ์ (2544 : 133) ได้ศึกษา พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยา เขตฉะเชิงเทรา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับชั้นปีที่ศึกษา

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกันอภิปรายได้ว่า การมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า คือการที่สามารถเผชิญหรือปฏิบัติตน เช่นการดูแลสุขภาพของตนเอง หลีกเลี่ยงคบหากับผู้เสพ-ขายยาบ้า และจากศึกษาในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนมีความรู้อยู่ในระดับดี เนื่องจากปัจจุบันโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในโรงเรียน จึงมีการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การเล่นดนตรี กีฬา คอนเสิร์ต สันทนาการ ตลอดจนการเพิ่มการปรึกษาแนะนำดูแลเอาใจใส่ กับนักเรียนทุกระดับชั้นจึงมีผลทำให้นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ กษมา สุขสนนธ์ (2540 : 134) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลางสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนระดับชั้นเรียนต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทัศนียา ปิ่นคล้าย (2543 : 144) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพ

เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน พบว่านักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดไม่ แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ เอื้อมพร พลอยประดิษฐ์ (2544 : 139) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ในระดับชั้นต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพ ตินยาบ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายได้ที่นักเรียนได้รับ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการ เสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับ ต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกันอภิปรายได้ว่า จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับเงินจากผู้ปกครองในการใช้เป็นค่าใช้จ่าย ไม่เกิน 51 บาทต่อวัน จากการที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนจึงไม่มีโอกาสที่จะนำเงินไปใช้จ่ายเกี่ยวกับ การเสพยาบ้าได้ รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ทั้งทางภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญต่อการแพร่ ระบาดของยาบ้าจึงมีการรณรงค์ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้สื่อต่างๆ ได้หลายรูปแบบทำให้เกิดการรับรู้โทษและพิษภัยของยาบ้า ดังนั้นรายได้มากหรือน้อยต่างกัน ก็มีผลทำให้ นักเรียนที่มี รายได้ที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ เอื้อมพร พลอยประดิษฐ์ (2544 : 141) พบว่านักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีรายได้ต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดไม่ แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 117) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดไม่ แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของ กษมา สุขสนนท์ (2540 : 138) พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่มีรายได้ขณะศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการสูบ บุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แหล่งข้อมูลข่าวสาร

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการ เสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า นักเรียนที่มีแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ปัจจุบันนี้ รัฐบาลส่งเสริมให้มีการรณรงค์การป้องกันการเสพยาบ้าจากสื่อต่างๆ ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารการป้องกันการเสพยาบ้าหลายรูปแบบ ในที่นี้ส่วนใหญ่ได้รับจาก วิทยุ โทรทัศน์มากที่สุด และได้รับจากนิตยสาร หนังสือพิมพ์ ได้รับจากบิดา มารดา หรือญาติพี่

น้อง ได้รับจากโรงเรียนซึ่งรวมทั้งครูและเพื่อนนอกจากนั้นเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าที่นำเสนอทางสื่อต่างๆ นั้นก็จะเหมือนกันโดยเน้นถึงโทษหรือผลเสียจากการเสพยาบ้าและการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเสพยาบ้า จึงทำให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ต่างๆ นำมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีการป้องกันการเสพยาบ้าที่ถูกต้อง การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ อารีย์ เงินแยม (2539 : 115) ศึกษาพฤติกรรมป้องกันการสูดดมสารระเหยของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับความรู้เรื่องสารระเหยจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการสูดดมสารระเหยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ปยาริ พิริยะอุดมพร (2543 : 128) พบว่า นักเรียนที่ได้รับความรู้เรื่องยาบ้าจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนียา ปิ่นคล้าย (2543 : 144) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับความรู้เรื่องยาเสพติดจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดไม่แตกต่างกัน

การคบเพื่อน

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 ที่ว่า นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า การคบเพื่อนในช่วงวัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญเพราะเด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนร่วมกัน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนจึงมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทำให้เกิดเป็นพื้นฐานความรู้ในการป้องกันการเสพยาบ้า จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะคบเพื่อนที่ไม่เสพยาบ้าหรือมีการคบเพื่อนที่เสพยาบ้านักเรียนเหล่านี้ก็จะไม่สามารถถูกชักจูงให้เสพยาบ้าได้ง่าย เพราะเนื่องจากนักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าอยู่ในระดับดี นักเรียนเหล่านี้จึงมีความมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้าเพื่อสร้างพฤติกรรมให้เพื่อนยอมรับในพฤติกรรม ทำให้บิดา มารดา มีความภาคภูมิใจต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทรมน เฟิงส้ม (2544 : 104) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโครงการตำรวจประสานงานประจำโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี พบว่า การมีเพื่อนหรือคนคุ้นเคยเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ แลนด์ (Land and others. 1984 : 146-148) ได้ศึกษาอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เพื่อติดตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4 พบว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความนึกคิดของเด็กแต่ไม่ใช่แรงกดดันโดยตรงต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 118) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอิทธิพลจากเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันสารเสพติดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

จากการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 ที่ว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน อภิปรายได้ว่า ถึงแม้ว่าหลักสูตรการเรียนการสอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้มีการสอนถึงพิษภัยของยาเสพติด และจากการที่ในปัจจุบันมีการรณรงค์ถึงพิษภัยและโทษของยาเสพติดผ่านทางสื่อต่างๆ ทำให้นักเรียนรับรู้และทราบถึงโทษของการเสพติด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม และนักเรียนส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมต่างๆ คล้ายกัน มีการคบเพื่อนในวัยเดียวกัน รายได้อยู่ในระดับเดียวกัน การดำรงชีวิตประจำวันคล้ายกัน ทำให้มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กษมา สุขสนน (2540 : 142) ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคไม่มีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญผา ม้วยแก้ว (2542 : 95) ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนียา ปิ่นคล้าย (2543 : 142) ที่ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงบวก

เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

จากการศึกษาพบว่า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 ที่ว่าเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน อภิปรายได้ว่า เจตคติเกิดขึ้นต้องมีความสนใจ ความเชื่อ ความชอบ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมได้ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด มีการปฏิบัติถูกต้อง นักเรียนมีความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับการ

ป้องกันการเสพติด ทำให้ทราบเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และได้รับการสั่งสอนจากบุคคลรอบข้างไม่ให้เสพติด นักเรียนเหล่านี้ยินดีที่จะแสดงพฤติกรรมป้องกันการเสพติดขึ้น และนักเรียนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการรับรู้ถึงการยอมรับของสังคม และครอบครัวที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันการเสพติด สอดคล้องกับการศึกษาของ บุปผา ม้วยแก้ว (2542 : 95) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กษมา สุขคนธ์ (2540 : 141) พบว่า พฤติกรรมสุขภาพด้านเจตคติกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด

จากการศึกษาพบว่า ความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ที่ว่าความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียน อภิปรายได้ว่า การมีความเชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะทำได้เพียงอย่างเดียวโดยไม่ลงมือปฏิบัติไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นๆ ได้จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีความสามารถแห่งตนหรือไม่มีความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดก็สามารถทำให้มีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดโดยที่นักเรียนเหล่านี้ได้รับปัจจัยภายนอก เช่น นโยบายการป้องกันการเสพติด การรณรงค์ต่อต้าน การมีกฎหมายและบทลงโทษควบคุมและนักเรียนยังได้รับประสบการณ์จากบุคคลรอบข้างเกี่ยวกับผลร้ายของการเสพติดจึงมีความกลัวที่จะเสพติด แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าตนเองมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดที่ถูกต้องและมีการรับรู้ถึงความสามารถของตนเองว่ามีขีดจำกัดเพียงใดในการที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา นักเรียนเหล่านี้อาจ โดยก่อให้บุคคลนั้นเกิดพฤติกรรมป้องกันการเสพติดได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ฮาอะกา และ สตีวาร์ต (Haaga and Stewart. 1992 : 28-29) ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการหลีกเลี่ยงจากการหันกลับมาสูบบุหรี่ซ้ำหลังจากเลิกสูบบุหรี่แล้ว พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ควรจะมียกระดับสูงเพียงพอ ที่ผู้เลิกสูบบุหรี่จะไม่สิ้นความพยายามถ้าเกิดเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้มีการสูบบุหรี่ซ้ำขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ธนาบุรณ์ (2546 : 122) พบว่า ความคาดหวังในความสามารถของตนเองต่อการมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการมุ่งอนาคตควบคุมตน เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานข้อ 9 ที่ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 10 ที่ว่ามุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน อภิปรายได้ว่า ใน ปัจจุบันนักเรียนมีการแสดงออกมากขึ้น กล้าคิดกล้าทำ มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน นักเรียน จึงสามารถรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็นทำเป็น รับรู้ถึงโทษ นโยบายของทางภาครัฐกฎหมายสั่งเสด็จให้โทษบทลงโทษเมื่อได้กระทำผิด การยอมรับของ บุคคลในสังคมตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้นักเรียนมองเห็นปัญหาและมีวิธีการแก้ไข ทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับ การศึกษาของ ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ (2542 : 75) ที่ศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน : กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และการศึกษาของปยารี พิริยะอุดมพร (2543 : 128) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าระดับดีทุกด้าน ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดต่อไป เช่น มีโครงการต่อต้านยาเสพติด เพื่อนช่วยเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม

2. โรงเรียนควรประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการหาแนวทางการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน เช่นการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวซึ่งเป็นพื้นฐานความรักความเข้าใจระหว่างบุคคลในครอบครัว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเสพยาบ้าในกลุ่มนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 หรือ มัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. ควรศึกษาตัวแปรเรื่องปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการป้องกันการเสพยาบ้าในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ดิฉันขอ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยจำแนกตามปัจจัยชีวสังคม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจิตลักษณะกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2
4. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยชีวสังคมและปัจจัยจิตลักษณะต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน

6. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม
การป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน
7. เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการ
ป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน
8. ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน
9. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์ทางบวก
พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน
10. การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์
ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียน
11. ปัจจัยด้านชีวสังคม และปัจจัยด้านจิตลักษณะมีอำนาจสามารถร่วมกันทำนาย
พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต
1 และ 2

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน
17,649 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 420 คน ซึ่ง
ได้มาจากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากสูตรยามานะ (Yamane) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลาย
ขั้นตอน (Multistage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 7 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสาร การป้องกันการเสพติด การคบเพื่อน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และการเติมข้อความในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบทดสอบเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple choice) ชนิด 4 ตัวเลือก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติในการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อความที่แสดงลักษณะทั้งทางบวกและทางลบ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อความที่แสดงลักษณะทั้งทางบวกและทางลบ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ จริ่งที่สุด จริ่ง จริ่งบ้าง จริ่งน้อย จริ่งน้อยที่สุด โดยมีข้อความที่แสดงลักษณะทั้งทางบวกและทางลบ

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามการมุ่งอนาคตควบคุมตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ลักษณะของแบบสอบถามใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อความที่แสดงลักษณะทั้งทางบวกและทางลบ

ส่วนที่ 7 แบบสอบถามพฤติกรรมในการป้องกันการเสพติดลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ โดยสร้างข้อความทั้งทางบวกและทางลบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ตรวจสอบเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบสอบถามแต่ละฉบับและคัดเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์ไว้สำหรับนำมาวิเคราะห์ต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขตการศึกษาเขต 1 และ 2 ซึ่งได้แก่ เพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่ได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารและการคบเพื่อน วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. วิเคราะห์ระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดและพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และระดับตัวแปร นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏตามตาราง 8-9

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ที่ได้รับ แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และการคบเพื่อน

4.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบ ค่าเอฟ (F-test)

5. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดกับพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

6. การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมในการทำนายพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยชีวสังคมของทั่วไปนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.90 ระดับชั้นปีที่ศึกษาชั้นละ 140 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 ได้รับรายได้จาก ผู้ปกครอง ต่ำกว่า 51 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 97.60 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด จาก โทรทัศน์และวิทยุมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.20 และส่วนใหญ่ไม่เคยคบเพื่อนที่เสพติด คิด เป็นร้อยละ 97.60

2. วิเคราะห์ระดับของความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เจตคติเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติด ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และพฤติกรรมป้องกันการเสพติด

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียนมัธยม ศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติด เท่ากับ 82.06 ซึ่งมีความรู้ระดับดี

2.2 เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียนมัธยม ศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนเจตคติเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติด เท่ากับ 3.86 ซึ่งมีเจตคติระดับดี

2.3 ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียนมัธยม ศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความสามารถแห่ง ตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เท่ากับ 3.81 ซึ่งมีความสามารถแห่งตนระดับสูง

2.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด พบว่า นักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เท่ากับ 3.85 ซึ่งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับสูง

2.5 การมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการมุ่ง

อนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด เท่ากับ 3.93 ซึ่งมีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองระดับสูง

2.6 พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด เท่ากับ 1.34 ซึ่งมีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านชีวสังคมต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพบว่า

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

3.2 นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

3.3 นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3

3.4 นักเรียนที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4

3.5 นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตลักษณะกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

4.1 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6

4.2 เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7

4.3 ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8

4.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 9

4.5 มุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 10

5. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสามารถร่วมกันในการทำนายพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) แบบมีขั้นตอน (Stepwise) พบว่าไม่มีตัวแปรใดในการศึกษานี้ที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 อภิปรายผลตามตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งรายละเอียดดังนี้

พฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้า

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2 มีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในเรื่องยาเสพติด การแนะนำเอาใจใส่ต่อสถานการณ์การระบาดของยาบ้า ครูเอาใจใส่และสอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียน ครอบครัวยุติความสำคัญดูแลบุตรหลานให้ปลอดภัยจากยาบ้าโดยให้ความใกล้ชิด เพื่อนในวัยเดียวกันก็มีส่วนสำคัญคือสามารถเข้าใจปัญหาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้คำแนะนำได้ตลอดจนปัจจุบันการรับข้อมูลข่าวสารมีหลายแบบรวดเร็วและทันเหตุการณ์ นักเรียนจึงได้รับความรู้เกี่ยวกับยาบ้ามากขึ้นจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้นักเรียนมีความตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเสพยาบ้า ทราบถึงผลร้ายของยาบ้า นักเรียนจึงมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปยารี พิริยะอุดมพร (2543 : 131) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 388 คน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 117) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง 812 คน พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดอยู่ในระดับดี

เพศ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า เนื่องจากปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงมีโอกาสดัดเทียมกันในทุกด้านในการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ สิ่งแวดล้อมและสังคมคล้ายกัน รวมทั้งสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ มากขึ้น มีการเปิดโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับยาบ้า รวมทั้งนักเรียนเหล่านี้อยู่ในช่วงวัยเดียวทำให้นักเรียนที่มีเพศต่างกันพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรวิน เทียนทองดี (2542 : 79) ได้ศึกษาพฤติกรรมป้องกันสารเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ชนบูรณ์ (2546 : 117) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาเสพติดไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ เอื้อมพร พลอยประดิษฐ์ (2544 : 133) ได้ศึกษา พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยา เขตฉะเชิงเทรา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับชั้นปีที่ศึกษา

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกันอภิปรายได้ว่า การมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้า คือการที่สามารถเผชิญหรือปฏิบัติตน เช่นการดูแลสุขภาพของตนเอง หลีกเลี่ยงคบหาอยู่กับผู้เสพยาบ้า และจากศึกษาในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนมีความรู้ในระดับดี เนื่องจากปัจจุบันโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในโรงเรียน จึงมีการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การเล่นดนตรี กีฬา คณิต สันทนาการ ตลอดจนการเพิ่มการปรึกษาแนะนำดูแลเอาใจใส่ กับนักเรียนทุกระดับชั้นจึงมีผลทำให้นักเรียนที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ กษมา สุขสนธ์ (2540 : 134) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลางสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนระดับชั้นเรียนต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทัศนียา ปิ่นคล้าย (2543 : 144) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพ

เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน พบว่านักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดไม่ แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ เอื้อมพร พลอยประดิษฐ์ (2544 : 139) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ในระดับชั้นต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายได้ที่นักเรียนได้รับ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า นักเรียนที่มีรายได้ที่ได้รับ ต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกันอภิปรายได้ว่า จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับเงินจากผู้ปกครองในการใช้เป็นค่าใช้จ่าย ไม่เกิน 51 บาทต่อวัน จากการที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครองน้อย นักเรียนจึงไม่มีโอกาสที่จะนำเงินไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสพยาบ้าได้ รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ทั้งทางภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญต่อการแพร่ระบาดของยาบ้าจึงมีการรณรงค์ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้สื่อต่างๆ ได้หลายรูปแบบทำให้เกิดการรับรู้โทษและพิษภัยของยาบ้า ดังนั้นรายได้มากหรือน้อยต่างกัน ะมัดระวังตนเองให้ปลอดภัย และสามารถหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้า จึงมีผลทำให้นักเรียนที่มี รายได้ที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ เอื้อมพร พลอยประดิษฐ์ (2544 : 141) พบว่านักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีรายได้ต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดไม่ แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 117) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดไม่ แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของ กษมา สุขสนนธ์ (2540 : 138) พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่มีรายได้ขณะศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการสูบบุหรี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แหล่งข้อมูลข่าวสาร

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า นักเรียนที่มีแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ปัจจุบันนี้ รัฐบาลส่งเสริมให้มีการรณรงค์การป้องกันการเสพยาบ้าจากสื่อต่างๆ ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารการป้องกันการเสพยาบ้าหลายรูปแบบ ในที่นี้ส่วนใหญ่ได้รับจาก วิทยุ โทรทัศน์มากที่สุด และได้รับจากนิตยสาร หนังสือพิมพ์ ได้รับจากบิดา มารดา หรือญาติพี่

น้อง ได้รับจากโรงเรียนซึ่งรวมทั้งครูและเพื่อนนอกจากนั้นเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าที่นำเสนอทางสื่อต่างๆ นั้นก็จะเหมือนกันโดยเน้นถึงโทษหรือผลเสียจากการเสพยาบ้าและการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเสพยาบ้า จึงทำให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ต่างๆ นำมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีการป้องกันการเสพยาบ้าที่ถูกต้อง การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ อารีย์ เงินแยม (2539 : 115) ศึกษาพฤติกรรมป้องกันการสูดดมสารระเหยของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับความรู้เรื่องสารระเหยจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการสูดดมสารระเหยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ปยาริ พิริยะอุดมพร (2543 : 128) พบว่า นักเรียนที่ได้รับความรู้เรื่องยาบ้าจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนียา ปิ่นคล้าย (2543 : 144) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับความรู้เรื่องยาเสพติดจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดไม่แตกต่างกัน

การคบเพื่อน

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 ที่ว่า นักเรียนที่มีการคบเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า การคบเพื่อนในช่วงวัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญเพราะเด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนร่วมกัน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนจึงมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทำให้เกิดเป็นพื้นฐานความรู้ในการป้องกันการเสพยาบ้า จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะคบเพื่อนที่ไม่เสพยาบ้าหรือมีการคบเพื่อนที่เสพยาบ้านักเรียนเหล่านี้ก็จะไม่สามารถถูกชักจูงให้เสพยาบ้าได้ง่าย เพราะเนื่องจากนักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าอยู่ในระดับดี นักเรียนเหล่านี้จึงมีความมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้าเพื่อสร้างพฤติกรรมให้เพื่อนยอมรับในพฤติกรรม ทำให้บิดา มารดา มีความภาคภูมิใจต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้า ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทรมน เฟื่องส้ม (2544 : 104) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโครงการตำรวจประสานงานประจำโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี พบว่า การมีเพื่อนหรือคนคุ้นเคยเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ แลนด์ (Land and others. 1984 : 146-148) ได้ศึกษาอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เพื่อติดตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4 พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความนึกคิดของเด็กแต่ไม่ใช่แรงกดดันโดยตรงต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 118) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอิทธิพลจากเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันสารเสพติดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

จากการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6 ที่ว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน อภิปรายได้ว่า ถึงแม้ว่าหลักสูตรการเรียนการสอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้มีการสอนถึงพิษภัยของยาเสพติด และจากการที่ในปัจจุบันมีการรณรงค์ถึงพิษภัยและโทษของยาเสพติดผ่านทางสื่อต่างๆ ทำให้นักเรียนรับรู้และทราบถึงโทษของการเสพติด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม และนักเรียนส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมต่างๆ คล้ายกัน มีการคบเพื่อนในวัยเดียวกัน รายได้อยู่ในระดับเดียวกัน การดำรงชีวิตประจำวันคล้ายกัน ทำให้มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันการเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กษมา สุขสนน (2540 : 142) ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคไม่มีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญผา ม้วยแก้ว (2542 : 95) ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนียา ปิ่นคล้าย (2543 : 142) ที่ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์เชิงบวก

เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

จากการศึกษาพบว่า เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7 ที่ว่าเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน อภิปรายได้ว่า เจตคติเกิดขึ้นต้องมีความสนใจ ความเชื่อ ความชอบ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมได้ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด มีการปฏิบัติถูกต้อง นักเรียนมีความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับการ

ป้องกันการเสพติด ทำให้ทราบเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด และได้รับการสั่งสอนจากบุคคลรอบข้างไม่ให้เสพติด นักเรียนเหล่านี้ยินดีที่จะแสดงพฤติกรรมป้องกันการเสพติดขึ้น และนักเรียนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการรับรู้ถึงการยอมรับของสังคม และครอบครัวที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันการเสพติด สอดคล้องกับการศึกษาของ บุปผา ม้วยแก้ว (2542 : 95) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กษมา สุขคนธ์ (2540 : 141) พบว่า พฤติกรรมสุขภาพด้านเจตคติกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติด

จากการศึกษาพบว่า ความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 8 ที่ว่าความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเสพติดของนักเรียน อภิปรายได้ว่า การมีความเชื่อว่าตนมีความสามารถที่กระทำได้เพียงอย่างเดียวโดยไม่ลงมือปฏิบัติไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นๆ ได้จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีความสามารถแห่งตนหรือไม่มีความสามารถแห่งตนในการป้องกันการเสพติดเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดก็สามารถทำให้มีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดโดยที่นักเรียนเหล่านี้ได้รับปัจจัยภายนอก เช่น นโยบายการป้องกันการเสพติด การรณรงค์ต่อต้าน การมีกฎหมายและบทลงโทษควบคุมและนักเรียนยังได้รับประสบการณ์จากบุคคลรอบข้างเกี่ยวกับผลร้ายของการเสพติดจึงมีความกลัวที่จะเสพติด แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าตนเองมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดที่ถูกต้องและมีการรับรู้ถึงความสามารถของตนเองว่ามีขีดจำกัดเพียงใดในการที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา นักเรียนเหล่านี้อาจ โดยก่อให้บุคคลนั้นเกิดพฤติกรรมป้องกันการเสพติดได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ฮาอะกา และ สตีวาร์ต (Haaga and Stewart. 1992 : 28-29) ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการหลีกเลี่ยงจากการหันกลับมาสูบบุหรี่ซ้ำหลังจากเลิกสูบบุหรี่แล้ว พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ควรจะมีความสูงเพียงพอ ที่ผู้เลิกสูบบุหรี่จะไม่สิ้นความพยายามถ้าเกิดเหตุการณ์ที่กระตุ้นให้มีการสูบบุหรี่ซ้ำขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาศรี ทรัพย์ธนบูรณ์ (2546 : 122) พบว่า ความคาดหวังในความสามารถของตนเองต่อการมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการมุ่งอนาคตควบคุมตน เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด

จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดไม่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานข้อ 9 ที่ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน และการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการ ป้องกันการเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 10 ที่ว่ามุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดของนักเรียน อภิปรายได้ว่า ใน ปัจจุบันนักเรียนมีการแสดงออกมากขึ้น กล้าคิดกล้าทำ มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน นักเรียน จึงสามารถรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็นทำเป็น รับรู้ถึงโทษ นโยบายของทางภาครัฐกฎหมายสิ่งเสพติดให้โทษบทลงโทษเมื่อได้กระทำผิด การยอมรับของ บุคคลในสังคมตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้นักเรียนมองเห็นปัญหาและมีวิธีการแก้ไข ทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับ การศึกษาของ ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ (2542 : 75) ที่ศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน : กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และการศึกษาของปยารี พิริยะอุดมพร (2543 : 128) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมการป้องกันการเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าระดับดีทุกด้าน ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดต่อไป เช่น มีโครงการต่อต้านยาเสพติด เพื่อนช่วยเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม

2. โรงเรียนควรประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการหาแนวทางการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน เช่นการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวซึ่งเป็นพื้นฐานความรักความเข้าใจระหว่างบุคคลในครอบครัว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเสพยาบ้าในกลุ่มนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 หรือ มัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. ควรศึกษาตัวแปรเรื่องปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการป้องกันการเสพยาบ้าในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติ ฉายศิริกุล และวนิดา พุ่มไพศาล. (2542). *สารกระตุ้นประสาท*. เชียงใหม่ :
โรงพยาบาลสวนปรุง.
- กนกวรรณ อุ่นใจ. (2535). *ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่ง
อนาคตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยา จังหวัด-
ประจวบคีรีขันธ์*. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545, มกราคม). แนวคิดการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายา
สารเสพติดในสถานศึกษา. (Online). Available : <http://www.bkk.ge.go.th/school>
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2539). *การสอนทักษะชีวิตและการเรียนรู้แบบมี
ส่วนร่วม*. เอกสารประกอบอบรมโครงการสอนพัฒนาบุคลากร การสอนทักษะ
ชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบมี
ส่วนร่วม วันที่ 24-26 ก.ค. 2539. ประจวบคีรีขันธ์ : โรงแรมหัวหินแกรนด์.
อัดสำเนา.
- กษมา สุขสนนท์. (2540). *พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา*. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2534). *ยาเสพติดและการตรวจพิสูจน์*.
กรุงเทพฯ: กองฝึกอบรม สำนักงาน ป.ป.ส.
- _____. (2536). *แอมเฟตามีน*. กรุงเทพฯ : ฝ่ายส่งเสริมวิชาการและวิจัย กองวิชาการ
และแผน. อัดสำเนา.
- _____. (2542). *แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ :
สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด.
- _____. (2545). *เอกสารประกอบการบรรยายสถานการณ์ยาบ้า*. กรุงเทพฯ:
กองฝึกอบรม สำนักงาน ป.ป.ส.
- จิรวิน เทียนทองดี (2542). *พฤติกรรมป้องกันสารเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- เฉลิมพล ต้นสกุล. (2543). *พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสามัญ สหประชาพาณิชย์.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ. (2529). ชุดการฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณลักษณะข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- ดุขฎิ โยเหลา. (2542). การอบรมเรื่อง “การแปรผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ หัวข้อ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ”. เอกสารการฝึกอบรม ฉบับที่ 4. กรุงเทพฯ.
- ทัศนียา ปิ่นคล้าย. (2543). พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนวรรณ อิ่มสมบูรณ์. (2532, ตุลาคม - ธันวาคม). “การสอนสุขศึกษาเรื่องพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ”. วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ. 15 (4) : 11-15.
- บังอร ดวงรัตน์. (2541). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติเพื่อป้องกัน การเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มี 6 สังกัดการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญรับ ศักดิ์มณี. (2532). การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- บุปผา ม้วยแก้ว. (2542). พฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ปยารี พิริยะอุดมพร. (2543). พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ และสรวง สุวรรณ. (2534). พฤติกรรมศาสตร์ พฤติกรรมสุขภาพและสุขศึกษา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2538). พฤติกรรมสุขภาพ. ในเอกสารการสอนชุดวิชาสุขศึกษา หน่วยที่ 4. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2539). พฤติกรรมสุขภาพ. ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสุขศึกษา หน่วยที่ 1-7 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ประกาศรี ทพยชนบุรณ. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ประมะ สตะเวทิน. (2533). หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- ปริยาภรณ์ เพ็ญสุขใจ. (2542). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน : กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 18 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.
- เพ็ญแข ประจณปัจจนิก. (2527). "ลักษณะมุ่งอนาคต," เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรมหน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช.
- พรภัทรา จำเริญ. (2542). การศึกษาเจตคติเกี่ยวกับยาเสพติด (ยาบ้า) ของนักศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนหนองหานวิทยา. ปรินญาณินพนธ์ สาขาวิชาจิตวิทยาให้คำปรึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทรมน เพ็งส้ม. (2544). พฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในโครงการตำรวจประสานงานประจำโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารงานยุติธรรม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. (2538). " การสอนทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการใช้ยาเสพติด" ใน รายงานการประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางนำยุทธศาสตร์ทักษะชีวิตมาใช้ในการป้องกันยาเสพติด. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. อัดสำเนา.
- ยุพานี ภูมิศรีแก้ว. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนกับความต้องการออกกำลังกายของพนักงานธนาคารพาณิชย์ ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี. ปรินญาณินพนธ์ ศม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. อัดสำเนา
- รังสรรค์ เพ็งณุ. (2531). อนาคตศาสตร์และการแนะแนวเชิงอนาคต. ราชบุรี : โรงเรียนหนองโพวิทยา.

- รัตนา ดอกแก้ว. (2539). ผลของการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขารณศาสตร) สาขาอนามัยครอบครัว. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัตนภรณ์ วงศาโรจน์. (2533). การศึกษาแบบการคิดและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ในจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- “รวมพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดในสถานศึกษา : อีกหนึ่งของความก้าวหน้าของกระทรวงศึกษาธิการ,” (2545, 8 กุมภาพันธ์). มติชนรายวัน. หน้า 32.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2531). หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร.
- วิภาญดา พรหมราชวิจิต. (2543). การศึกษาปัจจัยทางสังคมบางประการที่เกี่ยวกับการเสพติดของเด็กละแวกชน. วิทยานิพนธ์ วิชาเอกจิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย โปษยะจินดา และ ไพวรรณ พิตยานนท์. (2534). วิทยาการปัญหาเสพติดในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยยาเสพติด สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538 ,กุมภาพันธ์-มีนาคม.). “คำเฉลียวกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆที่บางครั้งก็พลาดได้,” ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18 (3) : 8-11.
- สุกัญญา เจียมประชา. (2543). การศึกษารายกรณีการเสพติด : ปัญหา สาเหตุ และแนวทางในการแก้ไข. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สมจิตต์ เพิ่มพูน. (2532). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2535). “พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงและแนวคิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ,” ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสุขภาพ หน่วยที่ 1-7. สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- สมดุลย์ ชาญนุวงศ์. (2533). คุณลักษณะทางจิตใจของประชากรไทยที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2536). *ทฤษฎีและการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรงค์กฤษณ์ ดวงคำสวัสดิ์. (2538). *พฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงและแนวทางการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพในการดำเนินงานสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์และแนวทางการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ*. กรุงเทพฯ : กองสุขศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.
- สมัย สุทธิธรรม. (2539) *สารคดีชุดถิ่นของไทยลพบุรี*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.
- สุชาดา สุธรรมารักษ์. (2531). *เอกสารการสอนวิชา จต.101 จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
- สุชาติ ตรีทิพย์ธิคุณ. (2542). "กลไกการออกฤทธิ์ของแอมเฟตามีน," *คู่มือแนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหามารยาตของยาบ้า ด้านการแพทย์และสาธารณสุข กองประสานการปฏิบัติการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุนี รักษาเกียรติศักดิ์. (2539). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย spss*. กรุงเทพฯ : สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรพงษ์ ชูเดช. (2531). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดรธานี.
- สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์. (2527). *การสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดบุรีรัมย์*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดรธานี.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี. (2544). *เอกสารการสำรวจการติดยาเสพติดของนักเรียน/นักศึกษา ในจังหวัดลพบุรี*. ลพบุรี.
- หทัย ชิดานนท์. (2542). *นิยามศัพท์ส่งเสริมสุขภาพ*. กรุงเทพฯ : บริษัท ดีไซน์จำกัด.
- หนึ่งหทัย กอปรศรีสวัสดิ์. (2542). *การศึกษาสาเหตุของการติดยาเสพติดและความหวังในการเข้ารับการบำบัดในคลินิกยาเสพติด* กศ. ม. ปรินญานิพนธ์ วิชาเอกจิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารีย์ เงินแยม. (2539). *พฤติกรรมการป้องกันการสูดดมสารระเหยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดรธานี.
- อารีย์ พันธุ์มณี. (2534). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อการพิมพ์.

เอื้อมพร พลอยประดิษฐ์. (2544). พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติด
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตจังหวัดมุกด
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Anderson, Robert T. (1981). "CHARGE...A Simulation Game Desinged to Teach Group
Member role Prospective Teach...Found to be Effective," *Research in
Education*. (ERIC).

Bandura. (1977). Self Efficacy. " Toward an Unifying Theory of Behaviors Change,"
Psychological Review,: 191-215.

Bloom, Benjamine S. (1979). Taxonomy of education objective. Hand book 2. : Cognitive
domain. New York : David Mckey company.Inc.

Glanz, K.,Lewis, F.M. and Rimer, B.K. (1997). " The Scope of Health Promotion and
Health Education," *Health Behavior and Health Education* (2nd education).
San Francisco : Jossey-Bass Publishers.

Gochman, D.S. (1988). "Health behavior plural perspectives," in *Health behavior
emerging research perspectives*. Edited by Gochman, D.S. p.3-17. New York :
Plenum.

Goldenson, Robert M. (1984). *Longman Dictionary of Psychiatry*.
New York : Longman.

Good, Cater v. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw – Hill
Book Company.

Haaga, D.A. and Stewart B.L. (1992). "Self – Efficacy for Recovery from a Lapse after
Smoking Cessation," *Journal of Consulting and Clinical Psycology*. 60 (1) :
24 – 28.

Land, Fields and others. (1984, June.) National Survey of Drug Testing Policies for
College Athletes,*Medical Social Sports Exercise* 26 (6) : 146-148

Linda, N. (1991). *Adolescence a contemporary view*. p.363. 2nd ed. United State of
America Holt, Rienchart and Winton Inc.

- Lindgren, Henry C. (1967) *Educational Psychology in Classroom*. 3rd ed. New York : John Wiley & Son, Inc.
- Marcos, A.C. and Bahr S.J.. (1995, September). "Drug Progression Model : A Social Control Test." *Int. J. Addict.* 30(11) : 1382-1405 .
- Marvin Eisen. (2001, August). *Project QUEST Evaluation and Followup*. 2nd ed. Nation Conference on Drug Abuse Prevention Research This conference was held at Omni Shoveham hotel in Washington D.C. 2nd ed. Unpaged.
- Philip Palmgreen. (2001, August). "Drug Abuse Prevention Campaigns and Sensation Seeking," *National Conference on Drug Abuse Prevention Research This Conference was held at Omni Shoveham hotel in Washington D.C.* 2nd ed. Unpaged.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistics An Introductory*. 2nd ed. New York : Haper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

- | | |
|--|---|
| 1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาดา วัฒนวัตรเวที | คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักขณา ยอดกลกิจ | ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
บริการวิชาการ
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ |
| 3. อาจารย์อมรา กันยวิมล | คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 4. อาจารย์วาสนา วราภักดิ์ | คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี |
| 5. นางสาวจุฑามาศ แหนจอน | พยาบาลวิชาชีพ 6
โรงพยาบาลลพบุรี |



ที่ ศธ 0519.12/1/6.5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ ธันวาคม 2547

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนานิคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

เนื่องด้วย นางสาวทิพวรรณ ขาวใส นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสุข หุ่นนิรันดร์ และ อาจารย์ทรงพล ค่อนี่ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 35 คน ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2547 - กุมภาพันธ์ 2548

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทิพวรรณ ขาวใส ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 036-621537 ต่อ 4006



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731.5618

ที่ ศธ 0519.12/11431

วันที่ 1 ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะพลศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวทิพวรรณ ขาวใส นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาสูบของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสุข หุ่นนิรันดร์ และ อาจารย์ทรงพล ค่อนี่ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธาดา วิมลวัตรเวที และ อาจารย์อมรา กันขวิมล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาสูบของนักเรียน และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาสูบของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม และแบบทดสอบให้ นางสาวทิพวรรณ ขาวใส และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ที่ ศธ 0519.12/1127

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

เนื่องด้วย นางสาวทิพวรรณ ขาวใส นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาสูบของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสุข หุ่นนิรันดร์ และ อาจารย์ทรงพล ค่อนี่ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ว่าสนา วราภักดิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาสูบของนักเรียน และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาสูบของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แบบสอบถาม และแบบทดสอบให้ นางสาวทิพวรรณ ขาวใส และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 036-621537 ต่อ 4006



ที่ ศธ 0519.12/ 1123.๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวินิตศึกษาในพระบรมราชูปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

เนื่องด้วย นางสาวทิพวรรณ ขาวใส นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสุข หุ่นนิรันดร์ และ อาจารย์ทรงพล ค่อนี่ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 90 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2547 - มกราคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทิพวรรณ ขาวใส ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 036-621537 ต่อ 4006



ที่ ศธ 0519.12/ 1/56 3

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

) ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหมีวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

เนื่องด้วย นางสาวทิพวรรณ ขาวใส นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสุข หุ่นนิรันดร์ และ อาจารย์ทรงพล ค่อนี่ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 35 คน ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2547 - กุมภาพันธ์ 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทิพวรรณ ขาวใส ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 036-621537 ต่อ 4006



ที่ ศธ 0519.12/11/6๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

) ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าวังวิทยาคาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

เนื่องด้วย นางสาวทิพวรรณ ขาวใส นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสุข หุ่นนิรันดร์ และ อาจารย์ทรงพล ต่อนี้ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 35 คน ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2547 - กุมภาพันธ์ 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทิพวรรณ ขาวใส ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 036-621537 ต่อ 4006

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
โรงเรียนสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
พื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต1 และ 2
คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. ความมุ่งหมาย แบบสอบถามและแบบทดสอบฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษา
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการเสพยาบ้า

2. ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ตอนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ตอนที่ 6 แบบสอบถามมุ่งอนาคตควบคุมตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

3. การตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชุดนี้
จะนำไปประกอบการทำปริญญานิพนธ์เท่านั้น จะไม่มีผลกระทบใดๆ เกิดขึ้นกับผู้ตอบ จึงขอ
ความร่วมมือให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตรงความเป็นจริงหากตอบไม่ครบ
ทุกข้อจะทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถหาคำตอบไปวิเคราะห์ผลได้

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามฉบับนี้

(นางสาวทิพวรรณ ขาวใส)
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกสุขศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

..... ชาย

..... หญิง

2. ระดับการศึกษา

..... มัธยมศึกษาปีที่ 1

..... มัธยมศึกษาปีที่ 2

..... มัธยมศึกษาปีที่ 3

3. รายได้ที่นักเรียนได้รับ.....บาทต่อวัน

4. แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ท่านได้รับเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้ามากที่สุด

..... บิดา มารดา หรือญาติ

..... ครู

..... เพื่อน

..... หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ

..... โทรทัศน์ วิทยุ

5. การคบเพื่อน

..... เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้า

..... ไม่เคยคบเพื่อนที่เคยเสพยาบ้า

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย X บนตัวอักษรที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ยาบ้าออกฤทธิ์อย่างไร
 - ก. กดประสาทส่วนกลาง
 - ข. กระตุ้นประสาทส่วนกลาง
 - ค. กดปลายประสาท
 - ง. กดการทำงานของไขสันหลัง
2. ข้อใดที่สามารถหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้าได้มากที่สุด
 - ก. รู้จักปฏิเสธ
 - ข. คบเพื่อนเรียนเก่ง
 - ค. เมื่อมีปัญหาปรึกษาเพื่อน
 - ง. ไม่เลียนแบบเพื่อน
3. ข้อใดเป็นบทกำหนดโทษของผู้กระทำความผิด ผลิต,นำเข้า,ส่งออก และเพื่อจำหน่าย
 - ก. จำคุกตลอดชีวิต
 - ข. ประหารชีวิต
 - ค. ระวังโทษจำคุก 1 ปี – ตลอดชีวิต
 - ง. ปรับตั้งแต่ 50,000 – 500,000 บาท
4. กิจกรรมใดที่นักเรียนควรปฏิบัติมากที่สุดเมื่อเพื่อนติดยาบ้า
 - ก. ปรึกษาครู และขอคำแนะนำ
 - ข. ปกปิดความลับของเพื่อนไว้
 - ค. ร่วมทำกิจกรรมยาบ้าเพื่อณรงค์ต่อต้านยาบ้า
 - ง. อยู่เฉยๆ ไม่ใส่ใจกับปัญหา
5. ข้อใดจัดเป็นวิธีการเลิกเสพยาบ้าได้มากที่สุด
 - ก. พยายามคบเพื่อนที่ไม่เสพยาบ้า
 - ข. มีความตั้งใจจริงที่จะไม่เสพยาบ้า
 - ค. มีความเข้าใจโทษของยาบ้า
 - ง. เมื่อมีเวลาวางพยายามเล่นดนตรี กีฬา
6. วิธีการเสพชนิดใดที่เป็นอันตรายมาก อาจเสียชีวิตได้
 - ก. สูดดมโดยการบดแล้วใส่ฟรอยด์บุหรี
 - ข. รับประทานโดยร่วมกับเครื่องดื่มชูกำลัง
 - ค. ฉีดโดยนำยาไปบดละลายน้ำแล้วฉีดเข้าสู่ร่างกาย
 - ง. ทาที่ผิวหนัง โดยนำไปบดละลายน้ำทาบริเวณผิวหนังต่างๆ

7. ปัจจัยใดที่ไม่มีอิทธิพลต่อการป้องกันการเสพติด
 - ก. ความรู้
 - ข. ความเชื่อ – เจตคติ
 - ค. การปฏิบัติตน
 - ง. ศาสนา
8. การกระทำใดสามารถป้องกันการเสพติดได้มากที่สุด
 - ก. ร่วมกิจกรรมทางวิชาการ
 - ข. ใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา
 - ค. เมื่อพบเพื่อนเสพติด แล้วรีบไปบอกครู
 - ง. หลีกเลียงเมื่อเพื่อนชักชวนเสพติด
9. ยาเสพติดมีผลกระทบต่อระบบส่วนใดที่ควบคุมความหิว
 - ก. ระบบหลอดเลือดและหัวใจ
 - ข. ระบบทางเดินอาหาร
 - ค. ระบบประสาทสมอง
 - ง. ระบบทางเดินปัสสาวะ
10. โรคใดที่เกิดจากการเสพติดเป็นประจำ
 - ก. โรคกระเพาะอาหาร
 - ข. ไข้หวัดนก
 - ค. โรคจิต
 - ง. โรคไอกรน
11. สาเหตุใดที่สามารถทำให้ติดยาเสพติดเป็นประจำ
 - ก. ทดลองเสพ
 - ข. คบเพื่อนที่เสพติด
 - ค. ขาดความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
 - ง. ครอบครัวขาดการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
12. ครอบครัวลักษณะใดที่ทำให้วัยรุ่นเสพติดมากที่สุด
 - ก. ครอบครัวที่มีลูกมาก
 - ข. ครอบครัวยากจน
 - ค. ครอบครัวแตกแยก
 - ง. ครอบครัวที่อยู่ห่างไกล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนมาก
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	นักเรียนไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกนักเรียน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนมาก

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. นักเรียนรู้สึกพอใจที่สามารถหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้าได้					
2. การเสพยาบ้ารู้สึกทำให้จิตใจร่าเริงแจ่มใส					
3. การเสพยาบ้าสามารถทำให้อ่านหนังสือได้มาก					
4. ยาบ้าเมื่อเสพแล้วสามารถทำให้คลายเหงาได้					
5. เพื่อนต่างยกย่องเราเมื่อเราเสพยาบ้าได้					
6. การซื้อ - ขายยาบ้าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย					
7. การเสพยาบ้าทำให้ออกกำลังกายได้มากขึ้น					
8. การเสพยาบ้าทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น					
9. นักเรียนเต็มใจที่เข้าร่วมจัดกิจกรรมต่อต้านการเสพยาบ้า					
10. การเสพยาบ้าเป็นการกระทำที่กล้าหาญ					
11. การเสพยาบ้าเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจของสังคม					
12. การเสพยาบ้าทำให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนมาก
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	นักเรียนไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกนักเรียน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนมาก

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. นักเรียนสามารถปฏิเสธเมื่อเพื่อนชวนให้ทดลองเสพยาบ้า					
2. ถ้ามีปัญหา นักเรียนสามารถผ่อนคลายได้โดยไม่พึ่งยาบ้า					
3. การเสพยาบ้าในกลุ่มวัยรุ่นเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติเพราะกำลัง แพร่หลายในปัจจุบัน					
4. นักเรียนมั่นใจว่าจะไม่ทดลองเสพยาบ้าเมื่อเพื่อนสนิท ขอร้อง					
5. นักเรียนสามารถแนะนำให้เพื่อนหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้า					
6. นักเรียนไม่สามารถค้าขายยาบ้าได้					
7. เมื่อถูกเพื่อนพูดว่ากลัวเนื่องจากไม่เสพยาบ้า นักเรียน สามารถหลีกเลี่ยงได้					
8. นักเรียนสามารถแนะนำให้เพื่อนเลิกเสพยาบ้าแล้วหันมา ตั้งใจเรียน					
9. นักเรียนสามารถเข้าร่วมจัดกิจกรรมต่อต้านการเสพยาบ้า ของโรงเรียน					
10. นักเรียนยอมรับประทานอาหารและดื่มน้ำจากคนแปลก หน้าที่ไม่รู้จัก					
11. นักเรียนไม่มีเพื่อนเมื่อนักเรียนหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้า					
12. นักเรียนร่วมมือกับเพื่อนเพื่อปกปิดการเสพยาบ้า					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	นักเรียนไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกนักเรียน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. นักเรียนมีความพยายามเพื่อหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้า					
2. การเสพยาบ้าเป็นเรื่องที่น่าภูมิใจ					
3. การเสพยาบ้าเป็นที่นิยมมากในกลุ่มเพื่อน					
4. การเสพยาบ้าทำให้คลายเครียด					
5. นักเรียนได้รับการยอมรับจากเพื่อนเมื่อคบกับเพื่อนที่เสพยาบ้า					
6. นักเรียนรับรู้ถึงโทษของยาบ้าและมีการวางแผนชีวิตเพื่อไม่ให้เสพติดยาบ้า					
7. นักเรียนรู้สึกมั่นใจมากขึ้นเมื่อได้วางแผนอนาคตของตน					
8. นักเรียนรู้สึกภูมิใจมากเมื่อมีบุคคลใกล้ชิดให้กำลังใจเพื่อหลีกเลี่ยงการเสพยาบ้า					
9. การเสพยาบ้าเป็นวิธีการแก้ปัญหาชีวิตที่ดี					
10. นักเรียนพยายามทำความเข้าใจเรื่องโทษของการเสพยาบ้า					
11. นักเรียนทบทวนบทเรียนหรือค้นคว้าเพิ่มเติมในเวลาว่าง					
12. นักเรียนรู้สึกสบายใจเมื่อได้ทดลองเสพยาบ้า					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนมาก
 ก่อนข้างจริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
 จริง หมายถึง นักเรียนไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกนักเรียน
 ก่อนข้างไม่จริง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นบางส่วน
 ไม่จริง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเป็นส่วนมาก

ข้อความ	จริงที่สุด	ก่อนข้าง จริง	จริง	ก่อนข้างไม่ จริง	ไม่จริง
1. นักเรียนคิดว่าอนาคตภายภาคหน้าเป็นสิ่งสำคัญ					
2. นักเรียนคิดว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ยังมาไม่ถึงจึงไม่ควรไปวิตกกังวล					
3. การวางแผนเพื่อป้องกันการเสพยาบ้าเป็นการกระทำที่ไม่มีประโยชน์เพราะไม่ได้ทำตามแผน					
4. นักเรียนติดตามข่าวการแพร่ระบาดของยาบ้าอยู่เสมอ					
5. นักเรียนคาดหวังความสำเร็จหลังจากสำเร็จการศึกษา					
6. การซื้อ - ขายยาบ้ามีส่วนทำให้มีเศรษฐกิจของนักเรียนดีขึ้น					
7. การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ติดยามีโอกาสเสี่ยงที่จะเสพยาบ้าได้					
8. การเห็นเพื่อนเสพยาบ้าทำให้ข้าพเจ้ามีความกลัวพอที่จะทดลองเสพตามเพื่อน					
9. การเสพยาบ้าเพียงเล็กน้อยไม่ทำให้ติดยาบ้า					
10. การทดลองเสพยาบ้าเป็นการหาประสบการณ์ของชีวิต					
11. นักเรียนควรพิจารณาการคบเพื่อนเพื่อป้องกันการเสพยาบ้า					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- ปฏิบัติประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนหรือนักเรียน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง หมายถึง นักเรียนไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียน
หรือนักเรียนปฏิบัติเป็นบางครั้ง
ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนหรือนักเรียน
ไม่ได้ปฏิบัติตาม

ข้อความ	ปฏิบัติประจำ	ปฏิบัติเป็น บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
1. นักเรียนจะเสพยาบ้าเมื่อเพื่อนชวนเสพยาบ้า			
2. นักเรียนเคยแนะนำเพื่อนที่เสพยาบ้าให้เลิกเสพ			
3. เมื่อมีปัญหา นักเรียนจะเลือกอยู่คนเดียวโดยไม่ปรึกษาใคร			
4. นักเรียนยินดีที่จะคุยกับคนแปลกหน้า			
5. เมื่อเห็นเพื่อนเสพยาบ้า นักเรียนมีความสนใจที่จะทดลองเสพ			
6. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดา – มารดา			
7. เมื่อโรงเรียนเลิก นักเรียนกลับบ้านไม่ตรงเวลา			
8. เข้าร่วมมหรนรงค์ต่อต้านการเสพยาบ้าหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน			
9. นักเรียนจะนั่งเป็นเพื่อน ขณะที่เพื่อนเสพยาบ้า			
10. ใช้เวลาว่างโดยการเล่นกีฬาเป็นส่วนใหญ่			
11. นักเรียนจะชอบพูดเรื่องการเสพยาบ้ากับเพื่อนเมื่อมีเวลาว่าง			

ข้อความ	ปฏิบัติประจำ	ปฏิบัติเป็น บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
2. ในการเตรียมตัวสอบนักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าอย่างเต็มที่			
3. นักเรียนปฏิเสธที่จะดูหนังเมื่อเพื่อนเสพยาบ้า			
4. บิดา – มารดาอบรมสั่งสอนนักเรียน			
5. สนใจข่าวการแพร่ระบาดและสถานการณ์ยาบ้า			

เฉลยแบบสอบถามและแบบทดสอบ

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสามัคคีศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
พื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และ 2

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ข้อ 1. ข	ข้อ 2. ก	ข้อ 3. ข	ข้อ 4. ก
ข้อ 5. ข	ข้อ 6. ค	ข้อ 7. ง	ข้อ 8. ง
ข้อ 9. ค	ข้อ 10. ค	ข้อ 11. ก	ข้อ 12. ค

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ข้อความที่มีลักษณะข้อความบวก	ข้อ 1 6 9 และ 11
ข้อความที่มีลักษณะข้อความลบ	ข้อ 2 3 4 5 7 8 10 และ 12

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความสามารถแห่งตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ข้อความที่มีลักษณะข้อความบวก	ข้อ 1 2 4 5 6 7 8 และ 9
ข้อความที่มีลักษณะข้อความลบ	ข้อ 3 10 11 และ 12

ตอนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ข้อความที่มีลักษณะข้อความบวก	ข้อ 1 6 7 8 10 และ 11
ข้อความที่มีลักษณะข้อความลบ	ข้อ 2 3 6 8 9 และ 10

ตอนที่ 6 แบบสอบถามมุ่งอนาคตควบคุมตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ข้อความที่มีลักษณะข้อความบวก	ข้อ 1 4 5 7 และ 11
ข้อความที่มีลักษณะข้อความลบ	ข้อ 2 3 6 8 9 และ 10

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้า

ข้อความที่มีลักษณะข้อความบวก	ข้อ 2 6 8 10 12 13 14 และ 15
ข้อความที่มีลักษณะข้อความลบ	ข้อ 1 3 4 5 7 9 และ 11

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวทิพวรรณ ขาวใส
วันเดือน	17 กุมภาพันธ์ 2519
สถานที่เกิด	ร.พ. พระพุทธบาท
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	063/5 หมู่ 1 ตำบลโพธิ์ไก่ตัน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงพยาบาลลพบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย
พ.ศ. 2541	พยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
พ.ศ. 2548	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ